

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590
A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1961. november 3.

1. megemlékezések a nagy októberi szocialista forradalom
évfordulójáról

i hi/szelm sr

1961. november 3.

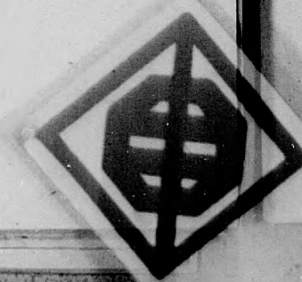
a nagy október szocialista forradalom 44. évfordulójáról
a hagyományos ünnepélyességgel emlékeznek meg a magyar dolgozók.

a magyar szocialista munkáspárt, üzemi, vállalati, hiva-
tali szervezeteiben az elkövetkező napokban taggyűléseken, szabad
pártnapokon, bensőséges ünnepségeken méltatják az emberiség tör-
ténétében új korszakot nyitó eseményt, s a forradalom vezéralak-
jának, Leninnek halhatatlan életművét.

november 7. alkalmából a főváros kerületi párt- és társa-
dalmi szervezetek képviselői, az üzemek és intézmények dolgozóinak
küldöttségei kegyelettel megkoszorúzzák a hazánk szabadságáért
elesett szovjet hősök emlékműveit, a temetőben virágokkal díszítik
a szovjet harcosok sírjait. a nagy októberi szocialista forradalom
tiszteletére a fővárosban több kiállítás nyílik. a szabó ervin
könyvtár kerületi fiókjai ezuttal is megrendezik hagyományos
könyvkiállításukat, több könyvtárban ebből az alkalomból mutatják
be az szkp 22. kongresszusa tiszteletére „mit tudsz a szovjetunió-
ról?„ című pályázat legsikeresebb munkáit. a tudományos ismeret-
terjesztő társulat is számos rendezvényét a nagy októberi
szocialista forradalom emlékének szenteli ezekben a napokban. a
népek szabadságáért című előadássorozat részvevői például megisme-
rik: milyen nagy jelentőséget tulajdonított Lenin az orosz proletár-
diktaturát elsőként követő magyar munkáshatalom létrejöttének. a
magyarok a nagy októberi szocialista forradalomban című előadás
arról tájékoztat, hogyan segítettek győzelemre vinni az orosz
proletariátus harcát a cári hadsereg fogságába esett magyar
katonák. az előadások szemléltetésére az október fénye, a felejthe-
tetlen évek, a lenin szülőföldjén és a nagy idők tanui című filme-
ket vetítik./mti/

- 1 -

1961. a

bb 2. a föld tengelykörüli forgását utánzó földgömb segítségével az űrhajós pontosan ellenőrizheti helyzetét az űrben - érdekes részletek a vosztok űrhajó irányításáról - nagy istván györgy előadása az uránia csillagvizsgálóban

i hbj/hné szb hk

1961. november 3.

az uránia csillagvizsgálóban csütörtökön nagy istván györgy gépészmérnök tartott előadást a rakéták és az űrhajók irányításáról. érdekes részleteket ismertetett arról, hogyan történt a vosztok űrhajó irányítása, milyen eszközökkel érték el, hogy az űrhajók az előre kijelölt körzetben érjenek földet.

mindenekelőtt az űrhajót a hordozórakétával pályájára kellett juttatni. a hordozórakéta irányítása részben a rakéta fedélzetén, részben a földön elhelyezeti berendezések segítségével történik. a rakétafedélzeti rendszer az ugynevezett programirányítás elvén működik; itt egy olyan szerkezet van, amely előre pontosan kiválasztott menetrend szerinti sorrendben a szükséges irányítási műveleteket elektromos jelek adásával vezérli. a parancsjeleket mágneses szalagon vagy dobon rögzítik. ezek a jelek ugynevezett szervoberendezés közbeiktatásával gondoskodnak a soron következő feladat végrehajtásáról.

programirányítást kiegészíti a rakétától független földi rendszer. a rakéta pályáját önműködő radar-állomások követik. ezek adataikat egy központi irányítóállomással közlik. itt az adatok egy elektronikus számítógépbe kerülnek, mely nagy sebességgel működve kidolgozza az esetleg szükséges pályahelyesbitési adatokat, s ezeket rádió útján jelekké formálva közli a rakétával.

amikor az űrhajó, leválva a hordozórakétáról, megkezdí útját a föld körül, akkor egy tehetetlenségi pályán halad, melyről egészen a visszatérési művelet megindításáig nem tér le. ekközben a földi rendszer feladata az űrhajó pályájának megfigyelése és ellenőrzése; az űrhajót pályájáról eltéríteni ekkor nem lehet, már csak azért sem, mert csupán az olyan rakéta pályáját lehet megváltoztatni, amelynek hajtóműve működésben van.

a föld körüli pályán keringő űrhajón egy másik irányítástechnikai feladat lép előtérbe: gondoskodni kell arról, hogy ne végezzön szabálytalan mozgásokat, ne forogjon, ne bukácsoljon.

/folyt.köv./

- 2 -

bb 2. /a föld tengelykörüli forgását... folyt./- szb

ha ezeket nem gátolnák meg, zavarok lépnének fel a visszatérési irányító berendezések szabályszerű működésében, de ezek a szabálytalan mozgások azt is megnehezítenék, hogy az űrpilóta feladatának eleget tudjon tenni. a stabilizáláshoz tartozik az orientációról való gondoskodás is: az űrhajónak a pályához képest meghatározott helyzetet kell elfoglalnia. ezekre a célokra megfelelően szabályozott működésű, kisméretű rakétákhoz hasonló szerkezetek szolgálnak.

a stabilizáló és az orientációs berendezést automaták szabályozzák, de az űrpilóta is beavatkozhat ezek működésébe. tudjuk, hogy tyitov őrnagy huzamosabb ideig maga is kezelte ezt a berendezést. ezzel kettős feladatot teljesített: egyrészt kipróbálta, hogyan tud az ember gondoskodni az esetleg elromlott automatikájú űrhajó stabilizálásáról, másrészt arra az érdekes problémára keresett választ, hogyan tudja az űrpilóta a súlytalanság szokatlan állapotában végrehajtani a földön jól begyakorolt mozdulatokat.

a visszatérésre, az űrhajó leszállására az előzőekben említett földi irányítórendszer ad a pálya kiszámított megfelelő pontjában utasítást. a visszatérési műveletet egy fékezőrakéta rendszer üzembehelyezése indítja meg. a rakéta csökkenti az űrhajó sebességét, mire ez eltér pályájáról és a föld felé kezd tartani. természetesen a fékezőrakétának tolóerejét megfelelő irányban kell kifejtienie. erről is a rakétafedélzeti irányítórendszer működtette orientációs berendezés gondoskodik.

a fékezőrakéta automatikusan jön a földi parancsjelre működésbe, de szükség - jobban mondva végszükség - esetén az űrpilóta is megindíthatja a leszállási manővert. e művelet ellenőrzésére az űrhajó fedélzetén egy földgömb van elhelyezve, mely pontosan utánozza a valódi föld tengelykörüli forgását, vagyis azzal teljesen egyidejűleg forog. a fedélzeti földgömbön az űrpilóta minden pillanatban ellenőrizni tudja helyzetét, ugyszintén azt is, hogy az adott időpontban elindulva hol érne földet.
/mti/

..

bb 4. érdekes könyvek a móra ferenc kiadó 1962-es tervében

i s/sze szb sr

1961. november 3.

a móra ferenc ifjúsági könyvkiadó 1962-ben számos érdekes témájú mű megjelentetését vette tervbe,
/folyt.köv./

- 3 -

bb 4. /érdekes könyvek... folt./- szb

a magyar munkásmozgalom és az ifjúsági mozgalom tárgyköréből írott novellákat tartalmazza Balázs Anna éjjel című gyűjtésének. Kiss József a munkásmozgalomból merítette a Gyáva című regényének történetét. Az író a kettős életet élő főhőséről fest képet, ugyanakkor bemutatja a Northy-kor kegyetlenségeit, a második világháború történetét mondja el Gárdos Miklós: Magyarország felszabadulásának története című művében. Érdekesnek és hasznosnak ígérkezik Kuczynski Jürgen: a kőbaltától az automata gyártásig című könyve. A német író a társadalmi formák történetét és fejlődését írja le az ifjúság számára. Az illegális kommunista sajtó történetéből merítette könyvének témáját Máté György, a könyv címe: a magyar kommunista sajtó története. Kara Anna és a könyv címe: a kommunista ifjúsági szövetség fiatalon mártírhálót látalt titkárnak, Löwy Sándornak élettörténetét írta meg.

a Móra Ferenc ifjúsági kiadó gondozásában jelenik meg a fiatal írók elbeszéléseiből összeállított antológia. Egy ifjúsági munkás fiú élete címmel írt regényt Bárány Tamás. A paraszti fiatalok felszabadulás utáni életéről szól Solymár József a Vaskulástól látásig című műve. A bujkáló hold című regényből ismert Soproni Fiatalember hazatérésének és nagy szerelmének történetét mondja el Szilvási Lajos, az egyszerű volt szerelem című munkájában. A budai négylevelű című könyv a különböző felfogású budai gimnazista fiukról és lányokról szól. A regény írója Kószegi Imre. /mti/

bb 6. 1000 horgász a folyó nélküli debrecenben

vid ká/j szb ká

1961. november 3.

debrecennek nincs folyója, mégis élnek a város horgászélete. A hat horgász egyesületnek ezer tagja van, akik nem sajnálják a fáradságot, hogy felkeressék a várostól távol eső vizeket. A legközelebbi természetes vízfolyás a várostól 38 kilométernyire lévő hortobágy-folyó, de amióta megépült a keleti főcsatorna, már alig 20 kilométernyire is találunk horgászati lehetőséget. A debreceni horgászok a pótlásról is gondoskodnak, rendszeres telepítésekkel végeznek. Az elmúlt évben 12 mázsa halivadékot bocsátottak a folyókba. Tervükhöz tartozik, hogy rendszeres horgászéletet teremtenek a konyár és a nádudvar környéki tavakban. /mti/

kk 6. =

- 4 -

bb 3. 900 művészi érme, plakett, 80 pecsétnyomó, a mezőgazdasági múzeum új gyűjteményében

i cs/j-lm ká

1961. november 3.

a mezőgazdasági múzeum szakemberei 60 esztendeje gyűjtik a mezőgazdasági vonatkozású, művészi értékű érméket, plaketteket. Mint Isztiméry László, a múzeum numizmatikai részlegének előadója tájékoztatásul közölte, jelenleg 900 különféle mezőgazdasági jellegű, arany, ezüst, bronz és egyéb anyagból készült érme, illetve plakett van a gyűjteményben, s ez európai viszonylatban is tekintélyes mennyiségnek számít. A pecsétnyomókból az utóbbi két év alatt nyolcvanöt sikertelenül begyűjteni, köztük 100-150 éves példányokat. Igen érdekesek a mezőgazdasági munkások, szőlősgazdák, fuvarosok pecsétgyűrűi, amelyekre jellemző díszítő motívumokat véstek. A régi idők tanúiként megőrzik az üvegből, rézlemezről, vagy pléből készített robotjegyeket is. Különféle ábrákkal ellátott bárcája volt a fogatos és a kézi robotnak, a gyalogmunkákon belül pedig az aratásnak és a kézi cséplésnek. A fél-robot teljesítést felébe vágott bárcával nyugtázták. A múzeum vezetősége kéri a falusi lakosságot, hogy a mezőgazdasági tárgyú érméket, plaketteket, pecsétnyomókat, robot-bárcákat, stb. a mezőgazdaság kultúrtörténetének emlékeit adják a múzeum gyűjteményébe. Az értékesebb mitárgyakat megvásárolják. /mti/

bb 5. a második ötéves terv időszakára háromszázmillió forint megtakarítását vállalták a 13. kerület fiataljai

i öl/sze-lm vg

1961. november 3.

a 13. kerület üzemének fiataljai az elsők között vitatták meg, hogyan segíthetik a leghasznosabban a második ötéves terv teljesítését. Többségük a Kisz-kongresszusi verseny tapasztalatait kívánja felhasználni, ami elsősorban a takarékosági mozgalom fellendülését jelenti. A Kisz-kongresszus idején fél év alatt harminc millió forint értékű anyagot és munkaidőt takarítottak meg és most elhatározták, hogy az ötéves terv minden esztendejében 60 millió, öt év alatt összesen háromszázmillió forintot takarítsanak meg.

/folyt.köv./

- 5 -

kk 6. =

bb 5. /a második öt éves... folyt./ -lm

a takarékossgot azonban mindenekelőtt gazdaságosabb konstrukciók kialakításával, az anyagnormák lelkiismeretes betartásával igyekeznek előmozdítani. a kisz-fiatalok megbízatásokat kértek és kaptak a vállalatok vezetőitől, amelyeknek végrehajtását közösen ellenőrzik. eddig a kerület 22 üzemi kisz-szervezete kötött szocialista szerződést a vállalatvezetőséggel és mindenütt megkezdődött a vállalt feladatok megoldása. a gheorghiu-dej hajógyár műszaki fiataljai gulyás lajos szerkesztő és réti miklós csoportvezető kezdeményezésére a hajók rakodóberendezéseinek átalakításával értek el figyelemreméltó eredményt. ujtásuk alapján a jövőben hidraulikus berendezéssel látják el a teherszállító hajók rakodó berendezését és ezzel feleslegessé válik a rendkívül anyagigényes csörlő-szerkezet. hajónként körülbelül 12 tonna anyagot takarítanak meg, ugyanakkor a rakodás egyszerűbbé is válik. az új módszert szabadalmaztatják, s a jövőben már minden hajót a fiatalok eljárása szerint építenek.

a ganz daru- és kazángyárban a kihasználatlan anyagok feltárásával és hasznosításával segítenek a fiatalok. legtöbb elfekvő anyagokból gyűjtötték össze annak a vasszerkezetnek nagyrészét, amelyből a gyár darupályája felépült, s ezzel az építkezés költségét 250.000-ról 25.000 forintra csökkentették. a magyar adócsőgyár kiszistái mindenekelőtt a nagy anyagvesztéssel járó selejt ellen vették fel a harcot. a higanykapcsolórészleg tavalyi 7.7 százalékos selejtjét most 5.15 százalékra szorították le. az erőszármu fejlesztési intézet ifjúsága olyan kábelvizsgálógépet készített saját erőforrásaiból és meglevő anyagokból, amely többmillió forintos selejt keletkezésének veheti elejét, a magyar acélárugyár ifjúságai és fiatal technikusai cölgepet készítenek, s ezzel jelentős beruházástól mentesítik vállalatukat.

a 13. kerületi kisz-bizottság még sok, az előbbiekhöz hasonló kezdeményezésről értesült, a többi között a kender-juta fiataljainak felajánlásáról, amelyben egy nagyjelentőségű ujtás fölött vállaltak védnökséget. az ujtásnak az a lényege, hogy a szövődékekben eddig minden egyes cséve befűzésekor másfél-háromméter szál kárbaveszett, most egy olyan megoldást találtak, hogy ez a többméteres veszteség 20-30 centire csökkent, ami évente körülbelül 30 tonna fonal megtakarítását jelenti. a takarékossgához azonban bizonyos begyakorlottság és ügyesség is kell, és a leghozzáértőbb fiatalok vállalták, hogy a módszerre megtanítják kevésbé gyakorlott társaikat.

a kisz-bizottsághoz érkezett jelentések szerint a kerület legtöbb üzemében sikeresen halad a felajánlások teljesítése, az év első felében körülbelül 28 millió, s azóta is legalább további 25 millió forintot takarított meg anyalföld üzemi ifjúsága. /mti/

607
-6-

bb 7. a lakótelepekre költöző családok kérésére: megszüntetik a járulékos beruházásoknál tapasztalható lemaradásokat - időben átadják rendeltetésüknek az üzleteket és a helyiipari létesítményeket

1 zs/zs/m/sr

1961. november 3.

a budapesti lakótelepekre költözött családoknak visszatérő panasza, hogy a telepre tervezett üzletek, kereskedelmi egységek nem készülnek el időben, s az élelmiszer-iparcikk és egyéb boltok sokszor csak fél évvel a lakások elkészülte után nyílnak meg. a járulékos beruházásoknál tapasztalható elmaradások nemcsak a háziasszonyok dolgát nehezítik, hanem torlódást, fennakadásokat okozhatnak a lakótelepek környékén levő üzletekben is.

a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elnöke ezért részletes intézkedést adott ki a jogos panaszok orvoslására, a lakásberuházásokkal összefüggő kereskedelmi és helyiipari létesítmények időbeni elkészítésére. az intézkedés kötelezi a fővárosi építőipari beruházó vállalatot, hogy a lakásberuházási programtervezetekbe - a szükségletnek megfelelően - vegye be a belkereskedelmi, helyiipari és egyéb kapcsolódó létesítményeket, s a tervben szerepeljen ezek megnyitásának határideje is.

az üzletsorok kialakításakor típusberendezéseket használnak fel - messzemenően figyelembe véve a célszerűséget, a tartósságot és a takarékossgot. a beruházó vállalat ezen kívül minden esetben megegyezik a kivitelezővel abban, hogy az új épület építési munkálatainak befejezése előtt harminc nappal átadja az üzlethelyiségeket az üzemeltetőnek. szerződésben rögzítik azt is, hogy a kapcsolódó beruházások esetleges késedelmes elkészítéséért, az ebből adódó károkért a kivitelező felelős - a kárt tenát köteles megtéríteni.

az intézkedés egyébként arra is kötelezi az érdekelteket, hogy a földszinti építkezéseket legalább havonkénti helyszíni szemlén ellenőrizzék, az üzletnelyiségek műszaki átvételére pedig az üzemeltető kereskedelmi és egyéb vállalat képviselőjét is meghívják. a műszaki átadáskor talált hibák kijavítására legfeljebb 15 napos határidőt lehet megállapítani. /mti/

...

- 7 -

9,00
930 ✓

bb 8. az ötéves terv végére a fogyasztásra szánt tejnek körülbelül 60 százaléka palackozva kerül forgalomba

t tó/tr/m/vg

1961. november 3.

az új kereskedelmi árusítási formák, főleg az önkiszolgálás terjedésével egyre növekszik a kereslet a palackozott tej iránt. a tejipar 1959 óta a már meglévő négy fővárosi palackozó üzemén kívül pécssett, szegeden, győrött, debrecenben, szombathelyen, veszprémben és miskolcon létesített tejpalackozó üzemet. a hét vidéki nagyteljesítményű üzem felszerelésére mintegy tízmillió forintot költöttek. növelték a fővárosi palackozó üzemek kapacitását is. a fejlesztés eredményeként a budapesten most naponta forgalomba kerülő mintegy 450 ezer liter tejből 20 százalék a palackozott, mintegy öt százalékkal több, mint 1959-ben. két évvel ezelőtt a vidéki városokban egyáltalán nem árusítottak palackozott tejet, most azonban a hét új üzem segítségével a naponta forgalomba kerülő 460-470 ezer liter tej mintegy tíz százalékát palackozva kapja a kereskedelem.

a vidéki palackozó üzemek kihasználtsága eléggé változó. miskolcon például teljes egészében lekötött a palackozó üzem teljesítménye, megfelelő a pécsi palackozó kihasználtsága is, ezzel szemben, főleg szegeden és győrött érthetetlen okok miatt idegenkednek a palackozott tejtől.

a vidéki palackozó üzemek létesítése lehetőséget adott ezekben a városokban az iskolai tejakció bevezetésére is. jelenleg a palackozó üzemekkel rendelkező városokban naponta összesen mintegy 42 ezer palack kiváló minőségű, külön forralás nélkül fogyasztható tejet szállítanak az iskolákba. ebből a fővárosi iskolák 20 ezer palackkal kapnak, vidéken azonban szükség esetén azonnal kiegészítésre tudnák növelni az iskolák tejjelátását.

a palackozás továbbfejlesztésére készült tervek szerint még ebben az évben elkészül a hazai gyártású géppel felszerelt székesfehérvári tejpalackozó üzem, s jövőre már teljes kapacitással működik az üdülők ellátását javító siófoki palackozó is. az igények változásának figyelembevételével úgy tervezik, hogy az ötéves terv végére a fogyasztásra szánt tejnek mintegy 60 százalékát palackozva hozzák forgalomba.

/mti/

...-

-- 8 --

9, 10

bb 14. csaknem ezer energetikus kap szakképesítést az első országos továbbképző tanfolyamon

t szf/tm/m/vg

1961. november 3.

energiagazdálkodásunk egyik problémája, hogy az üzemek energetikusainak, akiknek egyik legfontosabb feladata az energia-takarékosság, nincs külön szakképesítésük.

az év elején az országos villamosenergia felügyelet és a magyar elektrotechnikai egyesület vállalkozott rá, hogy amíg a műszaki egyetemről és a technikumokból nem kerül ki elegendő számú alkalmas szakember, továbbképző tanfolyamokon képezik ki az energetikusokat teendőikre, elsősorban az okszerű villamosenergia-gazdálkodásra. a tizhetes, heti négyórás tanfolyamokra valamennyi ipari tárca majdnem minden iparágának üzemel kevés kivétellel elküldték energetikusaikat, vagy erre a beosztásra kijelölt dolgozóikat. budapesten 560, országrészek szerint pedig hét nagy vidéki városban, miskolcon, pécssett, veszprémben, győrött, szegeden, debrecenben és szombathelyen négyszáz résztvevője volt az első nagyszabású országos energetikus továbbképzésnek.

a tanfolyamok most sikeres befejezéshez közelednek. lemorzsolódás ugyyszólván nem volt. a nehézipari minisztérium oktatási főosztálya, a vasas szakszervezet és a rendező szervek képviselőiből, valamint a tárca főenergetikusaiból álló bizottság előtt 960 hallgató vizsgázik, az energetikus szakképesítésért. az ovillef és az elektrotechnikai egyesület 500 oldalas könyvet adott ki, amelyből a hallgatók a vizsgára készülnek, majd kézikönyvként használhatják a villamosenergia takarékosági munkájukhoz.

/mti/

...-

9, 15

- 9 -

bb 9. magasabb munkaegységet kapnak az ezüstkalászos tanfolyamot végzett termelőszövetkezeti gazdák medgyesbodzásán

vid ká/j vm

1961. november 3.

a körös vidék egyik legrégebbi falvában, a százéves medgyesbodzásán, egyetértés néven, egyetlen termelőszövetkezetbe tömörült a község lakossága. a kimagasló terméseredményeiről ismert gazdák nagyra értékelik a szaktudást, s most, hogy szövetkezetben dolgoznak, a továbbképzésnek még nagyobb jelentőséget tulajdonítanak. a legutóbbi közgyűlésen elhatározták, hogy az a szövetkezeti tag, aki elvégzi az ezüstkalászos tanfolyamot, magasabb munkaegységet kap; pluszként 0.1 munkaegységet írnak javára. később - amennyiben szakmunkás vizsgát tesznek - tovább emelkedik a munkaegység. az egyetértés termelőszövetkezetben a napokban állattenyésztési és növénytermesztési ezüstkalászos gazda tanfolyam indul, amelynek legalább 60 hallgatója lesz./mti/

- . -

bb 13. második bemutatójára készül az ifjúsági kísérleti színpad

i v/v vm sr

1961. november 3.

az ifjúsági kísérleti színpad márciusban mutatkozott be a budapesti közönségnek. az együttes most újabb premierre készül: november elején bemutatják erdélyi Lukács későn című drámáját, a darab - amellyel, mint az első bemutatójukon is új szerzőt avatnak - mai témájú. a próbákat - amelyeket az irodalmi színpadon tartják - Petrik József irányítja. a főbb szerepeket Labancz Borbála, Avar István, Szénási Ernő és Garics János alakítja./mti/

- . -

- 10 -

9.20

9.20
K. K. K.

bb 15. továbbképzés az agronómusok és brigádvezetők részére

vid ká/j vm

1961. november 3.

vas megye cellödömölki járásában rendszeressé tették a termelőszövetkezeti agronómusok és a brigádvezetők továbbképzését. havonta egy alkalommal, előre kidolgozott tematika alapján, a megye legjobb mezőgazdasági szakemberei tartanak ismeretterjesztő előadásokat számukra a legeredményesebb növénytermesztési, állattenyésztési és vezetési módszerekről. ezeket a találkozásokat a járás mezőgazdasági szakemberei felhasználják arra is, hogy kicseréljék a gyakorlati munkában szerzett tapasztalataikat./mti/

- . -

bb 19. megrövidítették a nagyjavítási időt - terven felül háromezer tonna hengereltacél

vid sze vm ki

1961. november 3.

az ózdi kohászati üzemekben a múlt hónap második felében kezdték meg a durvahengermű évi nagyjavítását. a munkában részvevő dolgozók helyes szervezéssel, a munkaidő jó kihasználásával az eredetileg tervezett tíz helyett nyolc nap alatt végeztek a fontos munkával. így a nyert idő alatt terven felül háromezer tonna acélt hengereltek.

a nagyjavítás során egyébként nemcsak a kopott, elhasznált alkatrészeket cserélték ki, hanem az egyik hengerosorozat mintegy ötven éve működő hajtómotorját is korszerűsítették./mti/

- . -

- 11 -

9.27

9.27
K. K. K.

bb 10. hatezer felnőtt a dolgozók iskoláiban, újszerű munkásakadémiák a kilencedik kerületben

i hi/hi vm sr

1961. november 3.

a kilencedik kerületben a dolgozók iskoláiban minden eddigit meghaladó érdeklődés mellett indult az új tanév: általános iskolai fokon több mint 1500-an, a dolgozók középiskoláinak esti tagozatán 1100-an, a levelező tagozaton 3600-an tanulnak. a szakképzett ség elsajátítását megkönnyíti, hogy a kerületben meghonosodott az üzemi technikumok rendszere. több nagyüzemben - többi között a gyapjufonógyárban és a budapesti kénsavgyárban - működik ilyen üzemi technikum, összesen több mint kétszáz hallgatóval.

a munkásakadémiák, amelyekből a tavalyi 17 helyett az idén 25 indul, az általános műveltségen kívül komoly szakmai ismereteket is nyújtanak a több mint ezer résztvevőnek. a fémáru-és szerszámgyár tavalyi nagyszerű munkásakadémiáját emlegetik a kerületben példaként: az előadók - az üzem mérnökei - a tananyag megértéséhez, a munkapadok mellett, gyűjtötték össze a gyakorlati példákat, s az eredmény: a tavalyi hallgatók túlnyomó többsége kedvet kapott a továbbtanulásra, s beiratkozott az üzemi technikumba.

az ismeretterjesztő előadások közül igen népszerűek a társadalomtudományi témájúak, ezekből az idén mintegy háromszáz hangzott el, 18.000 résztvevő előtt. a természettudományos előadások még ennél is látogatottabbak, s az érdeklődőknek csaknem a fele a fiatalok sorából kerül ki. a műszaki előadások alacsony számát viszont régóta kifogásolják a kerület népművelési vezetői. a műszaki propagandát a jövőben fokozni kívánják, s elterjesztésre javasolják néhány üzem kezdeményezését, amely szerint a termelési értekezletek, vagy az ismeretterjesztő előadások után filmet vetítenek a korszerű technológia és technika alkalmazásáról.

/folyt.köv./

9,35

- 12 -

/bb 10. hatezer.....1.folyt./vm

a munkásság művelődésében és szórakozásában egyaránt nagy szerepük van az üzemi könyvtáraknak. jelenleg 103 üzemi könyvtár működik a kerületben, 136.000 kötet állománnyal. olvasótáboruk meghaladja a 16.000 főt. a ferencvárosi munkások irodalmi érdeklődésére jellemző, hogy nemcsak az üzemi könyvtárak, hanem a kerületben működő három tanácsi könyvtár állandó olvasóinak többsége is munkás, vagy munkások családtagjai./mti/

bb 21. két év alatt tizezren látogatták a tompa muzeumot

vid fm/ke vm fm

1961. november 3.

a borsod megyei kelemér községben két évvel ezelőtt emlékmuzeumot rendeztek be tompa mihály egykori lakásában. ma már 300 értékes dokumentum van a muzeumban, köztük tompa mihály eredeti iratai. arannyal és petőfivel folytatott levelezésének fotókópiái. a gyűjtést segítették az ózd-vidéki szabványászati tröszt és a borsodnádasi lemezgyár dolgozói is. a keleméri tompa muzeumot két év alatt mintegy tizezer látogató - köztük sok külföldi - kereste fel./mti/

bb 22. fiatal művészek köre békéscsabán

vid fm/ke vm fm

1961. november 3.

békéscsabán - a békés megyei kisz bizottság pártfogásával - megalakult a fiatal művészek köre. tagjai - a megye ifjú képzőművészei, írói, költői és a békés megyei jókai színház fiatal művészei - rendszeresen találkoznak, politikai és szakmai vitákat tartanak, bemutadják egymásnak készülő műveiket, kísérleteiket, továbbképezik magukat./mti/

9,45

- 13 -

bb 11. több készruha kerül forgalomba a jövőben - 1965-ben a textiliák 70 százalékát konfekcionálják

1 ta/ta vm vg

1961. november 3.

a második ötéves népgazdasági terv előirányozza a konfekció-árak forgalmának növelését is: 1965-ben a kereskedelem a textiliák hetven százalékát már készruha formájában hozza forgalomba, a konfekciócikkek aránya néhány éve nemcsak hazánkban, hanem külföldön is egyre növekedik. Magyarországon jelenleg a textiliáknak körülbelül 60 százalékát konfekcionálja az ipar, a 144 millió méter hazai fogyasztásra készülő textiliából 88 millió méternyit a konfekcióüzemek és a szövetkezetek használnak fel.

a belkereskedelmi minisztériumban elkészült a következő évekre a ruházati cikkek forgalmának részletes terve, eszerint egyre több textiliát dolgoznak fel készruhának, jelenleg a rendelkezésre álló gyapjú szöveteknek körülbelül a felét hozzák forgalomba méteráru formájában, felét pedig konfekcionálva. 1965-re a gyapjú készruházati cikkek részaránya 27 százalékkal növekedik, pamut textiliákból a konfekció cikkek aránya 1965-ben 28 százalékkal lesz magasabb, mint most, a konfekcióüzemek és a szövetkezetek elsősorban több pamut női, gyermek készruhát és ágyneműt gyártanak, a selyem méteráruk részaránya öt év múlva 17 százalékkal csökken, a készruházati cikkek viszont az össztermelésből 20 százalékkal nagyobb részt dolgoznak fel, a konfekciótermelés növelését mint az illetékek elmondják, a vásárlók igényeinek megfelelően készítik elő, a következő öt esztendőre előirányozott változásokat a jelenlegi kereslethez alapozták, vagyis azokból a textiliákból készítenek több konfekcióruhát, amelyeket leginkább keresnek, a tervek szerint a következő években csak olyan méterárukat hoznak forgalomba amelyek meghaladják az ugynevezett konfekció igényeket, a boltok főleg különleges, exkluzív szöveteket árúsítanak majd, a konfekcióforgalom növekedésének megfelelően átalakítják a ruházati kereskedelem bolt-hálózatát is, mivel egyre kevesebb méteráru szaküzletre lesz szükség, a meglévők közül sokat átalakítanak úgy, hogy azok alkalmasak legyenek konfekció cikkek árúsítására./mti/

9,50

- 14 -

bb 17. korszerű tehenészetek, tízezer hold új gyümölcsös - az ötéves tervidőszakban kialakul zala megye fő termelési ága: a szarvasmarha-tenyésztés és a gyümölcsstermelés

vid/ká/j/m

1961. november 3.

zala megye mezőgazdasági szakemberei, a termelőszövetkezeti vezetők bevonásával elkészítették a megye mezőgazdaságának ötéves és távlati fejlesztési tervét, a megyében az ötéves terv időszakában véglegesen kialakul a két fő termelési ág: a szarvasmarha-tenyésztés és a gyümölcsstermelés.

a szakemberek 3 nagy termelési körzetre osztották zalát, és megvizsgálták: hol, melyik területen lehet egyik vagy másik növényt gazdaságosan termeszteni. így például az elkövetkező években a cukorrépát zömmel a zala folyó völgyében termesztik, mert ezen a vidéken szárazabb esztendőkből is eléri a 200 mázsát a holdankénti hozam, a lentermelés leginkább a lenti járásban történő, a kukoricát pedig főként a nagykanizsai és a letenyi járásban vetik, ahol megfelelő agrotechnikával a 20-30 mázsás holdankénti termés is elérhető, a termelőszövetkezetek már a termelési körzeteknek megfelelően készítik el jövő évi tervüket, a növénytermesztésben évről-évre növelik a takarmánynövények vetésterületét, hogy a nagyszámu állatállomány bőséges és tápanyagban gazdag takarmányhoz jusson, ez azért is lehetséges, mert a kenyérgabona vetésterület nagyobb hányadán intenzív buzafajtákat termesztenek, s így kisebb területről nagyobb hozamokat takaríthatnak be, a buza holdankénti átlagtermését a tervidőszak végére a jelenleginek mintegy másfélszeresére, 13,5 mázsára növelik.

zalában, ahol máris jóval az országos átlag felett van az egységnyi területre jutó szarvasmarha-állomány, a tervidőszakban a minőség javításával, a hozamok fokozásával emelik az állattenyésztésből származó jövedelmét, kialakítják a korszerű tehenészeteket, egyenként mintegy kétszáz állománnyal, a kukorica-termő vidékeken, a nagykanizsai és a letenyi járásban, több szövetkezet sertés- és hizlító gazdasággá fejlődik, a becslések szerint 15 olyan gazdaság lesz a megyében, amely évente 500-1000 hizott sertést értékesít, a szarvasmarha-tenyésztés továbbfejlesztését segíti a nagyszabású vízrendezés is: a tervidőszak végére többtízezer hold szittyós, zombékos területből lesz jó fütermő rét és legelő.

/folyt.köv./

10,05

- 15 -

bb 17. /korszerű ... 1. folyt./ m

a másik fő termelési ág a gyümölcsstermesztés lesz, amelyre zala megyében a talaj- és időjárási viszonyok kiválóan alkalmasak. a második ötéves tervben 10.000 holdon telepítenek értékes fajtákból új gyümölcsösöket. a fákat elsősorban azokra a domboldalakra ültetik, amelyek más növény termesztésére a művelési nehézségek miatt nem alkalmasak, és így hasznosítják azokat a területeket, amelyeket eddig lényegében szőlőként tartottak nyilván. a legnagyobb területen, 4000 holdon, göcsej vidékén telepítenek gyümölcsöst. nagy szerepet kapnak a bogyógyümölcsök is, így a fekete ribiszke és a málna, amelyből a göcseji és az űrségi tájegység hegyoldalain néhány év alatt valószínűleg ligeteket telepítenek.
/mti/

bb 5. tanulnak tompa e zetiségi község lakosai

vid/fm/ke/m/fm

1961. november 3.

a bács megyei tompa nemzetiségi községben a felszabadulás előtt a lakosságnak majdnem 60 százaléka analfabéta volt, ma már az idősebbek között is csak elvétve találni irástudatlan embert. jelenleg több mint 120 felnőtt képezi magát tovább, sokan az általános iskola hetedik-nyolcadik osztályát pótolják. harmincan a november elején megnyitott kihelyezett mezőgazdasági technikum első osztályába jelentkeztek, a 14-16 évesek közül hatvanan a továbbképző iskolában gyarapítják politikai, mezőgazdasági és általános ismereteiket. az ismeretterjesztő előadásokra szinte az egész falu eljár.

/mti/

10,44

1046

- 16 -

bb 28. öteemelet magas cukorgyártó berendezés épül mezőhegyesen

vid te vm ki

1961. november 3.

a mezőhegyesi cukorgyárban a répa feldolgozásával egyidejűleg j-diffúzió berendezést és automatikus töltésű mészégető kemencét építenek. a kemencében állítják majd elő a cukor tisztításához szükséges oltott meszet és széndioxid gázt.

a mintegy öteemelet magas-j-diffúzió 24 óra alatt százötven vagon cukorrépa levének kisajtolására lesz alkalmas. nagymértékben csökkenteni majd a nehéz fizikai munkát, mert a jelenlegi berendezéshez szükséges harminc ember helyett mindössze három kezelőt igényel. a mintegy négymillió forint költséggel épülő hatalmas berendezés az új év elejére készül el./mti/

bb 31. az „aranyhomok”, nevet kapta kecskemét új szállodája - „kerthelyiség”, ahonnan az egész város látható

vid te vm ki

1961. november 3.

a duna-tiszaközi homokvidék központjában, kecskeméten, befejezték az alföld legnagyobb és legmodernebb szállodájának falazási munkáit. az építőmunkásokat a szerelők váltották fel. a szállodában a levegőcserét 13 nagyteljesítményű elektromos szellőzőberendezéssel oldják meg. ezek nyáron hűs, télen pedig meleg levegőt juttatnak a termekbe, szobákba. az új létesítményben a szórakozó helyiségeken kívül száz vendégszobát rendeznek be. érdekessége lesz a szállodának, hogy a nyári „kerthelyiség”, a tetőteraszon - hatemeletnyi magasságban - kap helyet. innen az egész város jól látható. a „híres város”, új büszkesége az aranyhomok nevet kapta./mti/

10.15

1046

- 17 -

bb 17. /korszerű ... 1. folyt./ m

a másik fő termelési ág a gyümölcsstermesztés lesz, amelyre zala megyében a talaj- és időjárási viszonyok kiválóan alkalmasak. a második ötéves tervben 10.000 holdon telepítenek értékes fajtákból új gyümölcsösöket. a fákat elsősorban azokra a domboldalakra ültetik, amelyek más növény termesztésére a művelési nehézségek miatt nem alkalmasak, és így hasznosítják azokat a területeket, amelyeket eddig lényegében szzöföldként tartottak nyilván. a legnagyobb területen, 4000 holdon, göcsej vidékén telepítenek gyümölcsöst. nagy szerepet kapnak a bogósgyümölcsűek is, így a fekete ribiszke és a málna, amelyből a göcseji és az őrségi tájegység hegyoldalain néhány év alatt valószínűleg ligeteket telepítenek.
/mti/

bb 5. tanulnak tompa e zetiségi község lakosai

vid/fm/ke/m/fm

1961. november 3.

a bács megyei tompa nemzetiségi községben a felszabadulás előtt a lakosságnak majdnem 60 százaléka analfabéta volt. ma már az idősebbek között is csak elvétve találni írástudatlan embert. jelenleg több mint 120 felnőtt képezi magát tovább. sokan az általános iskola hetedik-nyolcadik osztályát pótolják. harmincan a november elején megnyitott kihelyezett mezőgazdasági technikum első osztályába jelentkeztek. a 14-16 évesek közül hatvanan a továbbképző iskolában gyarapítják politikai, mezőgazdasági és általános ismereteiket. az ismeretterjesztő előadásokra szinte az egész falu eljár.

/mti/

10,44

1046

- 16 -

bb 28. öteemelet magas cukorgyártó berendezés épül mezőhegyesen

vid te vm ki

1961. november 3.

a mezőhegyesi cukorgyárban a répa feldolgozásával egyidejűleg j-diffúzió berendezést és automatikus töltésű mészégető kemencét építenek. a kemencében állítják majd elő a cukor tisztításához szükséges oltott meszet és széndioxid gázt.

a mintegy öteemelet magas-j-diffúzió 24 óra alatt százötven vagon cukorrépa levének kisajtolására lesz alkalmas. nagymértékben csökkenteni majd a nehéz fizikai munkát, mert a jelenlegi berendezéshez szükséges harminc ember helyett mindössze három kezelőt igényel. a mintegy négymillió forint költséggel épülő hatalmas berendezés az új év elejére készül el./mti/

bb 31. az „aranyhomok”, nevet kapta kecskemét új szállodája - „kerthelyiség”, ahonnan az egész város látható

vid te vm ki

1961. november 3.

a duna-tiszaközi homokvidék központjában, kecskeméten, befejezték az alföld legnagyobb és legmodernebb szállodájának falazási munkáit. az építőmunkásokat a szerelők váltották fel. a szállodában a levegőcserét 13 nagyteljesítményű elektromos szellőzőberendezéssel oldják meg. ezek nyáron hűs, télen pedig meleg levegőt juttatnak a termekbe, szobákba. az új létesítményben a szórakozó helyiségeken kívül száz vendégszobát rendeznek be. érdekessége lesz a szállodának, hogy a nyári „kerthelyiség”, a tetőteraszon - hatemeletnyi magasságban - kap helyet. innen az egész város jól látható. a „híres város”, új büszkesége az aranyhomok nevet kapta./mti/

10.15

1046

- 17 -

bb 12. a környei vörös csillag tsz-ben a 45 leány és asszony már több mint 15.000 munkaegységet szerzett - télen is lesz munkájuk a szövetkezetben dolgozó asszonyoknak

vid ká/j vm

1961. november 3.

Komárom megye termelőszövetkezeteiben az idén is kiválóan helytálltak a nők. megyszerte elterjedt a 200 munkaegységes mozgalom, s az asszonyok jórésze ennél már sokkal több munkaegységet mondhat magáénak. a közös gazdaságok vezetői gondoskodnak arról, hogy a vetés és a betakarítás után is megfelelő munkalehetőséget biztosítsanak számukra. a táti vörös csillag tsz-ben az asszonyokra vár a burgonyaválogatás, a kukoricamorzsolás, és segídenek a magtári teendőkben. a megnagyobbodott kertészet, az új baromfi-és kacsatelep is sok munkát ad a nőknek. emellett kosarakat fonnak majd a termelőszövetkezet és a háztáji gazdaságok számára. a környei vörös csillag tsz-ben, ahol a 45 leány és asszony ezévből több mint 15.000 munkaegységet szerzett télen az asszonyok a kertészetben találnak munkát. a hollandi-ágyakat téli retekkel vetették be, januárban megkezdik a palántázást s maguk készítik a nádtakarókat is. a kocsi dózsa tsz-ben 64 mázsa dohány válogatása, szimiozása vár a nőkre. /mti/

bb 16. megalakult az ország első ipari jellegű általános-iskolái szövetkezete - gyümölcsöstáskákat készítenek a gyermekek

1 Lv/tm vm

1961. november 3.

a harmadik kerületben az erdőalja uti általános iskolában érdekes kezdeményezés született. a második rákóczi ferencről elnevezett úttörőcsapat tagjai elhatározták, hogy ipari jellegű ifjúsági szövetkezetet alakítanak. a falvakban már több hasonló szövetkezet működik, de azok kisállattenyésztéssel, vagy növénytermesztéssel foglalkoznak, az országban ez az első kísérlet, hogy a pajtások ipari tevékenységet folytató szövetkezetet hoztak létre.

/folyt.köv./

10,30

10.20 ✓

- 18 -

bb 16. megalakult.....1.folyt./vm

az eddig 60 tagot számláló szövetkezet szerződést kötött a göngyölegellátó vállalattal, s részére gyümölcsöstáskákat készítenek. a táskához szükséges faanyagot a vállalat biztosítja. a gyermekek az iskola politechnikai műhelyében a tanárok és a szakemberek irányításával napi egy-két órát dolgoznak. a munkájukért kapott pénzt takarékbba helyezik, s abból fedezik majd a nyári táborozás költségeit. /mti/

- . -

bb 23. megkezdődött a halászlé-idény a szegedi konzervgyárban - ötszörannyi halászlé készül, mint tavaly

vid sze vm ki

1961. november 3.

a szegedi konzervgyárban megkezdődött a halászlékészítési idény. az üzem dolgozóinak ujitása, a híres szegedi halászlé tartósítása olyan jól bevált, hogy országszerte és külföldön is egyre többet rendelnek. az eredeti halászmódra főzött, piros paprikával, hagymával bőven ízesített különlegességből a legtöbbet nyugatnémetországba exportálják. most, a halfeldolgozásra alkalmas, hűvös időszakban összesen tizenöt vagon halászlét készítenek, illetve zárnak félkilós dobozokba, ötször annyit, mint a tavalyi szezonban. /mti/

- . -

bb 26. terven felüli könyvtárfejlesztés szolnok megyében

vid fm/ke vm fm

1961. november 3.

szolnok megyében a megyei tanács végrehajtó bizottsága az idei könyvtárfejlesztési alapon felül 500.000 forintot adott új könyvek vásárlására. ebből az összegből a megye 187 könyvtára több mint 20.000 kötetet gyűjt. még az idén új fiókkönyvtárakat is létesítenek a tiszaföldvári szőlőben és a szolnoki kertvárosban. /mti/

- . -

- . -

11,00

11.01 ✓

19

bb 18. befejezés előtt a mozhálózat kiépítése - kétszázharminchatmillió forint a filmszínházak rekonstrukciójára - huszonnyolcmillió forintos társadalmi hozzájárulás

1.d1/tr/m/sr

1961. november 3.

befejezéséhez közöledik hazánkban a mozhálózat kiépítése. a filmszínházak száma elérte a 4.575-öt, s az állam gondoskodásával, valamint a társadalom hozzájárulásával az év végére 200 kis lélekszámú település kivételével az ország valamennyi községében rendszeresen játszó mozi működik. a filmek eljutnak a 200 falucska lakóihoz is: ezeket két-háromhetenkint vándormozi keresi fel. az új filmszínházak építésével egyidejűleg elsősorban 1958 óta, jelentős gondot fordítanak a meglevő intézmények tatarozására, felújítására, rekonstrukciójára is. az elmúlt három és fél, négy évben több mint 236 millió forintot költöttek erre a célra. az állami gondoskodáson kívül a társadalom hozzájárulása elérte a 28 millió forintot. ennek legnagyobb részét a tanácsok biztosították, többnyire a községfejlesztési alapokból.

az idén az ország 39 községében építettek új filmszínházat, vagy olyan művelődési otthont, amelyek filmek vetítésére is alkalmas. a beruházások költségei meghaladják a 70 millió forintot. a városokban és falvakban ezen kívül 165 filmszínházat korszerűsítettek, illetve korszerűsítettek. ebből 63 mozit alkalmassá tettek szélesvásznú filmek vetítésére, 46 moziban megjavították a nézőtér akusztikáját, 33 helyen pedig átépítették a gépházakat. ezeknek a munkáknak a költségeihez körülbelül három és félmillió forinttal járultak hozzá a tanácsok. az építési jellegű felújításokon kívül sok községben korszerűsítették a vetítőberendezéseket, új hangerősítőket, hangszórókat, fűtő- és szellőzőberendezéseket szereltek fel. ezenkívül a megrongálódott, nyikorgó székek helyére 17.500 új típusú mozi széket állítottak be. a mozhálózat rekonstrukciójára egyébként az idén összesen 70 millió forintot költöttek.

/mti/

10.45

-20-

bb 34. november 7. megünneplésére készül az ország

ö vid fm/ke vm fm

1961. november 3.

a városok és falvak dolgozói készülnek november 7., a nagy októberi szocialista forradalom 44. évfordulójának megünneplésére.

borsod megye üzemeiben, vállalatainál munkaversenyeket, forradalmi műszakokat kezdeményeztek az ünnep tiszteletére. nem egy helyen a dolgozók már teljesítették is felajánlásukat. a diósgyőri Lenin kőhászati művek munkásai egyhónapos forradalmi műszakot indítottak. ebben az időszakban a martinások például naponta terven felül 150-200 tonna acélt kívánnak termelni. a falvakban is széleskörű munkaverseny bontakozott ki: a termelősövetkezetek vállalták, hogy november 7-ig befejezik az őszi vetést. a járási székhelyeken és a nagyüzemekben munkás-paraszt gyűléseken emlékeznek meg november 7-ről. kazincbarcikán vegyipari technikumot, tarcal községben pedig művelődési otthont avatnak az évforduló alkalmából.

békés megye is új létesítményekkel gazdagodik. körösfalun november 7-én gyullad ki a villanyfény. megyesegyházán és csárdaszálláson művelődési otthont, vésztőn iskolát avatnak. a békéscsabai munkácsy Mihály muzeumban november 7-én nyílik a megye képzőművészeinek hagyományos őszi tárlata.

somogy megye iskoláiban, kisz-alapszervezeteiben megrendezik a fiatalok és a veterán kommunisták találkozóját. az egykori vörös katonák beszámolnak az 1917-es eseményekről. kaposvárott leleplezik Latinka Sándor szobrát, felavatják a szakszervezetek megye tanácsának új székházát, valamint az ott elhelyezett Latinka Sándor művelődési otthont. ünnepélyesen megkoszorúzzák a tanácsköztársaság mártírjainak emléktábláját, az egykori Latinka század laktanyájának falán elhelyezett emléktáblát, és a nádasdi erdőben felállított Latinka-emlékművet.

/folyt.kövö

11.02

- 21 -

bb 34. november 7.....1.folyt./vm

a heves megyei termelőség-tervezetek is felajánlották, hogy az ünnep tiszteletére befejezik az őszi betakarítást, a szüretelést. a legtöbb tsz már elvégezte a munkát. az egri városi művelődési házban november 4-én a város négy termelőség-tervezetének tagsága közös nagygyűlésen méltatja november 7. jelentőségét. ezuttal ünneplik az első közös szüret befejezését is.

sztyálinváros lakói ünnepélyesen megkoszorúzzák az óvárosi szovjet hősi emlékművet és virágokkal díszítik a szovjet hősi halottak sírkertjét. a bartók béla művelődési házban vasárnap műsoros ünnepi estét rendeznek.

debrecenben - illetve hajdu-bihar megyében - ahol egymást követik a szovjet turista-csoportok - a nagy októberi szocialista forradalom 44. évfordulója alkalmából az üzemi dolgozók meghívják ünnepeikre a szovjet vendégeket is. a hajdusági falvakban kiállítások nyílnak a szovjet nép életéről.

győr-sopron megye üzemeiben az ünnep előtti utolsó munkanapon röpgyűléseken emlékeznek meg a dolgozók az 1917-es eseményekről. megyszerte megkoszorúzzák a szovjet hősi emlékműveket. a központi ünnepséget november 6-án este a győri kislaludy színházban tartják.

veszprém megye egyik nagy ipari központjában, várpalotán két kiállítás nyílik. a helyi vágóiskola tanulói bemutatják az ünnep tiszteletére készített legsikerültebb munkáikat. „a kommunizmus útján”, című kiállítás pedig a kommunizmus építésének nagyszerű távlatait szemlélteti. az inotai november 7. erőmű dolgozói pedig nemcsak üzemük „névnapját”, hanem „születésnapját”, is ünneplik. november 7-én lesz tíz éve, hogy először termelt áramot és első gépegységével működni kezdett az inotai erőmű.

/folyt.köv./

11, 10

Handwritten signature

- 22 -

bb 34. november 7.....2.folyt./vm

komárom megyében az uttorók virágokkal borítják a szovjet hősi emlékműveket s a hazánk felszabadulásáért életüket áldozott szovjet katonák sírjait. az uttorócsapatok az évforduló alkalmából levélben üdvözölték a szovjet pionirokat, s a válaszleveleket a november 7-i ünnepi csapatgyűléseken olvassák fel.

szolnokon a szigligeti színházban november 6-án este dísz-ünnepségen emlékeznek meg a nagy októberi szocialista forradalomról. másnap délelőtt koszorúzási ünnepek lesznek a városban felállított szovjet hősi emlékműveknél. ekkor avatják az építőipari vállalat munkásszállója előtt tiszta antalnak, a munkásmozgalom kiemelkedő alakjának mellszobrát is./mti/

bb 36. marosán györgy és nemes dezső hazaérkezett moszkvából

t bc/tr vm

1961. november 3.

marosán györgy és nemes dezső, az mszmp politikai bizottságának tagjai, a központi bizottság titkárai, akik a magyar szocialista munkáspárt küldöttségének tagjaiként résztvettek a szovjetunió kommunista pártja huszonkettedik kongresszusán, pénteken délelőtt visszaérkeztek budapestre.

fogadásukra a nyugati pályaudvaron megjelent biszku béla, fehér lajos, az mszmp politikai bizottságának tagjai, gáspár sándor és szirmai istván, a politikai bizottság pótagjai, sándor józsef, a központi bizottság tagja, hollai imre, a központi bizottság külügyi osztályának vezetője, kossa istván közlekedés-és postaügyi miniszter, pap jános belügyminiszter. ott volt a fogadtatásnál m.a. popov, a szovjetunió budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője s a nagykövetség több tagja.

/folyt.köv./

11, 12

Handwritten signature

- 23 -

/bb 36. marosán györgy.....1.folyt./vm

a küldöttség vezetője, kádár jános, az mszmp központi bizottságának első titkára, a minisztertanács elnöke és révész géza, az mszmp központi bizottságának tagja, a magyar népköztársaság moszkvai nagykövete, a küldöttség tagja a szovjetunió kommunista pártja központi bizottsága elnökségének és a szovjetunió minisztertanácsának meghívására moszkvában maradt és ott résztvesz a nagy októberi szocialista forradalom 44.évfordulójának ünnepein./mtl/

bb 27. elektronika² módszerü vezetékutatás egy sztálinvárosi házalapozásnál

vid te vm ki

1961.november 3.

szta²linváros főterének kialakításánál a város főutcájában a pártházal azonos magasságu, három pontházal épitenek, amelyekhez a duna-part felé huzódó lakóházal kapcsolódik. a parksávban a föld alatt különböző vezeték, kábelek vezetnek. a földmunkák megkezdése előtt a 26. építőipari vállalat szakemberei új módszerrel vizsgálták meg az épület alapterületét, hogy megállapítsák hol van a földben fémes vezeték vagy kábel. a vállalat olyan elektronikus vezetékutató műszert szerzett be, amelynek segítségével tíz méter mélységig minden elektromos kábelt és bármely fémcöves vezetékét kimutathatnak. az új műszerrel végigvizsgálták az építkezés helyét s az alapok helyén két kábelt fedeztek fel. ezek ismeretében biztonságosan fogtak hozzá a lakóházal alapjainak földmunkájához.

az épülő három pontházban és a hozzákapcsolódó épületben összesen hatvannyolc lakás lesz. a pontházal földszintjén a városi idegenforgalmi hivatalt, az ibusz kirendeltséget és cukrászdát helyeznek el. az építkezést a tervek szerint jövőre fejezik be.
/mtl/

11,15

11.8.15
[Handwritten signature]

- 24 -

F
MAY: 25. lap

63 7557 69

F
MANT: 25. lap

/bb 36.

bizotts
az mszm
moszkva
ja közp
csánakm
szocial

bb 27.
házalap

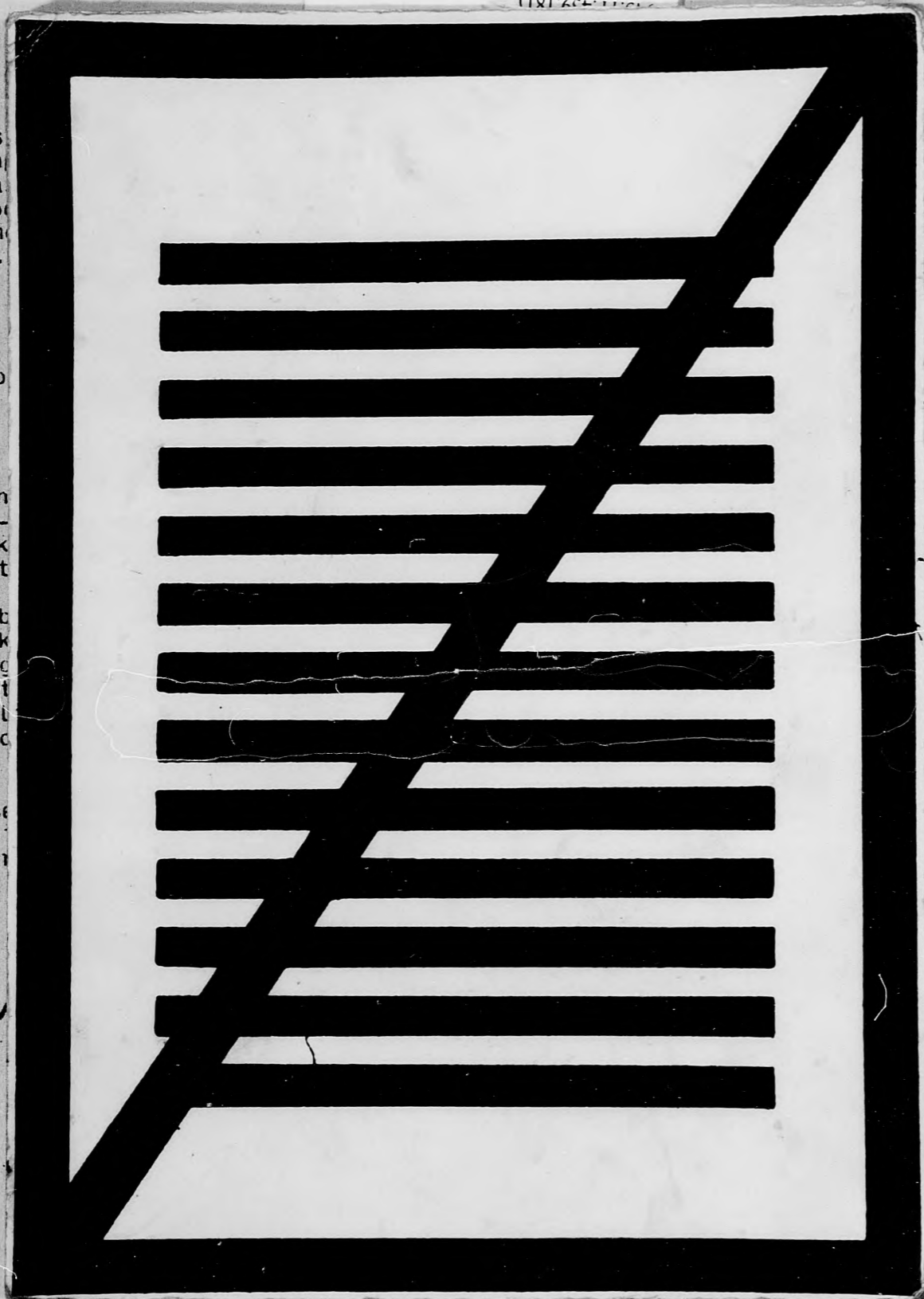
vid te

a párth
a duna-
alatt k
se elöt
gálták
a földt
vezeték
mélység
kimutat
s az al
tonság

összes
idegen
helyez
/mti/

11, 15

11.8v

03 7551

bb 20. /a szárazság miatt ... 1. folyt./ m

a földművelésügyi minisztérium anyagellátó vállalatánál elmondották az mti munkatársának, hogy a vártnál sokkal nagyobb alkatrész-felhasználás eddig nem okozott fennakadást. a vállalat ugyanis - éppen a mezőgazdaságban előfordulható váratlan körülmények miatt - jelentős „előretervezéssel” dolgozik. így például nem okozott gondot, hogy a te 330-as és a te 430-as ekékhez a tavaly egész évi 98.000 helyett az idén már október végéig 130.000 vasat szállítsanak. hasonló volt a helyzet a többi alkatrészrel és munkaeszközzel.

a munkaeszközök zöménél később sem lesz probléma, mert ezekből még mindig elegendő tartalék áll rendelkezésre. nehezebben megoldható feladat lesz azonban az erőgépek alkatrészeinek biztosítása. ezeknek a hibái ugyanis többnyire csak a téli gépjavitásnál derülnek majd ki. bizonyos alkatrészek nagyobb forgalmára persze már most tudnak következtetni, s ezekből terven felül is rendelnek. a vörös csillag traktorgyár például már ígéretet tett, hogy az év végéig, tehát gépjavitások megkezdéséig terven felül szállít tengelyfogaskerekeket a dt 413-as traktorokhoz.
/mti/

bb 35. a Lottósorsolás eredménye:

t kf/tr/m/ki

1961. november 3.

a hónap első Lottósorsolását pénteken délelőtt a mátyásföldi ikarus művelődési házban tartotta a sportfogadási- és lottóigazgatóság. ezuttal a 44. heti nyerőszámokat és az októberi tárgyjutalmakat sorsolták.

a kálvin téri áruház jólsikerült téli ruhabemutatója után húzták a 44. hét nyertes számait. erre a hétre 4,037.874 szelvényt küldtek be a fogadók, így egy-egy nyerőosztályra 1,511.362 forint jut. a kihuzott számok a következők: 22, 40, 42, 51, 55.

ezután a 43. játékhét szelvényei között 553 értékes tárgyjutalmat - köztük főnyereményként öt öröklakást, egy bárhol felépíthető családi házat, warsawa személygépkocsit - sorsoltak ki.
/mti/

11,55

- 26 -

bb 24. bevált a műanyag fürdőkád

vid te vm ki

1961. november 3.

a cholorchemia vegyiműveknél hazánkban elsőként kezdték meg a legkorszerűbb műanyag, az üvegszálaspoliészter gyártását. épületburkoló elemeket, csónakokat készítenek a fánál könnyebb, az acéllal vetekedő szakitószilárdos műanyagból. a kereskedelem megrendelésére tovább bővítik az áruválasztékot, elkészítették az első műanyag fürdőkádakat. az új cikk gyártását érdekes munka előzte meg. a mérnökök irányításával sablonokat készítettek, s felületükön szinte percek alatt elterítették a folyékony poliésztert. az anyag megszakadása után kiemelték a sablonból a kész fürdőkádat, amely tökéletesen követi a megadott, hajlított formát.

a műanyag fürdőkád sokkal célszerűbb, mint az öntött vasból készített kádak. súlya mindössze husz kiló, ami megkönnyíti szállítást, elhelyezését. a műanyag nem kíván zománc védőbevonatot, mert ellenáll a rozsdának, s önmagában is tükörsima felületet ad. a kád külső formája tetszetős, mert a poliésztert a zománchoz hasonló színű, fehér festékkel vegyítik. az új fürdőkádat a műanyagban levő finom üvegszálak rugalmassá, hajlékonyá teszik: a mintadarabok fala nagyobb ütésektől sem repedt meg, s a számítások szerint sokkal tartósabb, mint az öntöttvas fürdőkád. a műanyag vizes ruhával, egyszerű lemosással tisztán tartható.

a mintapéldányokkal végzett kísérlet sikeres. a gyár mérnökeinek vizsgálata szerint a fővárosi fürdőkben elhelyezett kádak jól bírják a „strapát”.
/mti/

bb 32. biztosítási térkép készül a földalatti kőzetviszonyokról a komlói bányákban

vid te vm ki

1961. november 3.

a komlói szénbányákban évente milliókat áldoznak a korszerű biztosításra.

/folyt.köv./

12,00

- 27 -

12,00
Zsolt

/bb 32. biztosítási.....1.folyt./vm

bebizonyosodott azonban, hogy nem minden esetben választották meg helyesen a leggazdaságosabb biztosítási módot, ezért a műszaki fejlesztési csoport biztosítási térképet készít a bányák üzemelő részeiről. a térképen feltüntetik a munkahelyenként előforduló kőzetek fizikai tulajdonságait. a biztosítást tervező mérnökök a jövőben tehát nem pusztán gyakorlati érzékükre alapoznak, hanem a térképen feltüntetett kőzetfeszültség és teherbírás szerint jelölik ki a helyi viszonyoknak legjobban megfelelő biztosítási eljárást. a térképek már készülnek./mti/

bb 33. rövidhullámu orvoshivó berendezést rendeltek az épülő sztálinvárosi kórház számára

vid fm/ke vm fm

1961.november 3.

az épülő sztálinvárosi négyszáz ágyas kórház főépületének vasbetonszerelése, téglafalazása és tetőfedése is befejeződött és most az építőmunkások a belső válaszfalazáson, a szakiparosok pedig a csővezetékek szerelésén dolgoznak. a munkák nagy része még hátra van. egyik nagy feladat a különleges hangszigetelésű műtők építése és felszerelése. a városi tanács beruházási osztálya rövidhullámu orvoshivó berendezést rendelt meg az elektrotechnikai vállalatnál. ezzel szükség esetén azonnal értesíteni lehet a keresett orvost. az orvosok zsebében kis vevőkészülék lesz és csak annak az orvosnak a zsebében jelez a hangszóró, akit éppen keresnek. ha a keresett orvos a hívójel vételét saját készülékén gombnyomással jelezte, akkor hallhatja meg a részére szóló üzenetet. egy rövidhullámu adókészülékre 40-45 vevőberendezést kapcsolnak majd rá./mti/

12,03

- 28 -

bb 37. az újságírók szanatórium egyesülete közli

tr/m/

1961. november 3.

hogy az elhalasztott közgyűlését november 12-én, vasárnap délelőtt 1/2 11 órakor tartja meg a magyar újságírók országos szövetsége rózsza ferenc termében. tárgysorozat: 1./ elnöki megnyitó, 2./ a főtitkár beszámoló jelentése, 3./ hozzászólások, indítványok, 4./ tisztújítás.

/mti/

bb 29. összegyűjtik községük népszokásait, feldolgozzák környékük történeti emlékeit a borsodi honismereti szakkörök

vid/ke/m/fm

1961. november 3.

borsod megyében a pedagógusok és a művelődési otthonok vezetőinek kezdeményezésére honismereti szakköröket szerveznek. a körök tagjai összegyűjtik vidékük történeti érdekességeit, szokásait és emlékeit. a megyében jelenleg 12 ilyen szakkör dolgozik. a mikóháziak például az idősek elbeszélése alapján feldolgozták községük már feledésbe merülő népi szokásait és a gyűjtött anyagból állították össze a helyiművészeti együttes műsorát. szentistván községben a matyóminták keletkezésének történetét írják meg a szakkör tagjai. kazincbarcikán feldolgozták a borsod legfiatalabb városának keletkezéséről, jelenéről és jövőjéről megjelent cikkeket. kelemér községben, ahol tompa mihály hosszabb ideig élt - a költő emlékeit gyűjtik. a szakkör kapcsolatot tart a cseh-szlovákiai haszva községgel, ahonnan már több eredeti tompa-emléket kaptak. a szendrői honismereti szakkör elkészítette és kiadta a község monográfiáját, a borsodmódszadiak pedig a bányászati és a lemezgyár történetét dolgozzák fel. /mti/

12,18

- 29 -

bb 30. az őszi és téli estőkre gazdag programot készítenek vas megye tsz-falvaiban

vid fm/ke vm fm

1961. november 3.

vas megye termelőszövetkezeti községeiben az őszi és téli estéken kétszerannyi ismeretterjesztő előadást tartanak, mint tavaly.

a vasvári járásban - vasváron és rumban - husz előadásból álló tsz-akadémiát indítanak mintegy 120 részvevővel. ezüstkalászos gazdatanfolyamokat szerveznek oszkón, rábaidvégen, sorkikápolnán, csehiben, taródházán, gersekaráton és ujlakon. egy-egy tanfolyamon általában 30 tsz-tag vesz részt. tíz községben munkaegységsszámító tanfolyamot indítanak. nagy az érdeklődés a baromfinevelési, állattenyésztési, növénytermesztési, ifjusági, földrajzi, történelmi előadássorozatok iránt is. a legtöbb előadást filmvetítés követi.

a nőtanácsok megyeszerte sütő-főző és varrótanfolyamokat szerveznek, amelyeket egyéb ismeretterjesztő előadásokkal kapcsolnak össze. rendszeresen tartanak foglalkozást a különféle szakkörök is. képzőművészeti diszitőkör működik például vasváron és olaszfán, rádióskör taródházán, méhészeti kör vasváron, telekesen, rumban és egervölgyön.

vas megye szövetkezeti községeiben a kulturális élet fellendítését elősegíti az is, hogy ebben az évben teljesen befejeződik a megye villamosítása, minden faluba eljut a villanyfény./mti/

- . -

- 30 -

12.30

10-✓

Leh

bb 41. időjárásjelentés

tm/m

1961. november 3.

a meteorológiai intézet jelenti november 3-án, pénteken 13 órakor:

holnap szelesebb idő

európa időjárásában az elmúlt 24 óra alatt jelentős változások kezdődtek. a két-három nappal ezelőtt grönlandtól megindult hideglégtömegek már elárasztották norvégiát és a brit szigeteket és folytatják útjukat kontinensünk belsejébe. hazánkban tegnap 4-8 órán keresztül sütött a nap. a hőmérséklet napközben 14-18 fokig emelkedett. ma éjszaka a derült égbolt miatt erős volt a kisugárzás, ennek következtében rohamosan csökkent a hőmérséklet és az ország nagy részében megközelítette, sőt túl is haladta a fagyponot. a jelentős éjszakai lehülés megindította a ködképződést is, sőt néhány északi megfigyelőállomáson ködszitalást is észleltek. budapesten csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke 10.6 fok volt, a sokévi átlagnál 3.1 fokkal magasabb. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 7 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 764 milliméter, mérsékelten süllyedő irányzatú.

várható időjárás szombat estig: kelet felé terjeszkedő felhősödés, élénkülő déli, délnyugati, holnap északnyugatra forduló szél. holnap többhelyen eső. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet keleten mínusz 1- plusz 2, nyugaton plusz 2-6, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap keleten 13-16, nyugaton 9-12 fok között. távolabbi kilátások: vasárnap északnyugati szél, hűvös idő.

a duna vízállása ma reggel: 121 centiméter.

/mti/

-.-

14.10
15.10

K2

- 31 -

bb 38. megnyílt sziklai dezsó fotókiállítása

i fe/tm vm sr

1961. november 3.

az mti tanács körüti kiállítótermében pénteken megnyílt sziklai dezsó fotóművész kiállítása. a kiállítás december 16-ig tart nyitva és megtekinthető hétfő kivételével naponta 12-19, vasár- és ünnepnap 10-14 óra között./mti/

bb 42. az embernélküli hidraulikus széntermelés fejlesztéséről tanácskozott a kgst szénbányászati bizottságának tudományos konferenciája

i szf/gk vm vg

1961. november 3.

a kölcsönös gazdasági segítség tanácsának szénbányászati állandó bizottsága október 23-30-ig tudományos műszaki konferenciát tartott a lengyelországi katowicében a bolgár népköztársaság, a magyar népköztársaság, a német demokratikus köztársaság, a lengyel népköztársaság, a román népköztársaság, a szovjetunió és a csehszlovák szocialista köztársaság képviselőinek részvételével. jelen voltak a tanácskozáson a kínai népköztársaság és a koreai népi demokratikus köztársaság megfigyelői is.

a konferencia a hidraulikus módszerű széntermelés fejlesztésével foglalkozott. a résztvevők tizenhat előadást vitattak meg. megállapították, hogy a hidraulikus széntermelési módszer meghonosítása és fejlesztése a kgst-tagországok szénbányászatában kívánatos, mert ennek a haladó technológiának sok előnye van: jelentősen növeli a munka termelékenységét, csökkenti az önköltséget és lehetővé teszi, hogy emberek jelenléte nélkül jövezzék a szén a fejtekben.

a konferencia kidolgozta a további együttműködés tervét 1965-ig.

a résztvevők ezután meglátogattak több Lengyel szénbányászati üzemet./mti/

14,30
15,10

KE

- 32 -

bb 39. országos építőipari ujitási kiállítás zalaegerszegeen

vid te vm ki

1961. november 3.

a szakszervezetek zala megyei tanácsának épületében pénteken megnyílt az országos építőipari ujitási kiállítás, amelyen a fővárosi és a vidéki építőipari vállalatok az utóbbi évek legjobb ujitásait mutatják be. a kiállítás célja, hogy a szakemberek megismerhessék azokat a gépeket és eszközöket, amelyek segítségével könnyen, gyorsan és gazdaságosan lehet építkezni. bemutatják például a könnyen mozgatható felvonót, a pneumatikus habarcsszállító-és vakológépet, az állítható betonkavics osztályozót, a hidraulikus kocsirakó berendezést, a teherautóra szerelt rakodógépet, amely kiválóan alkalmas vasbetongerendák és más épületelemek fel-és lerakására, az önműködő vakolóállványt, amelyet az állványon dolgozó kőműves a beépített csigasor segítségével oldalirányban, valamint le-és felfelé tud mozgatni. ezt az ötletes szerkezetet leginkább az épületek tatarozásánál lehet gazdaságosan alkalmazni./mti/

bb 40. két kínai geofizikus magyar nyelven védte meg kandidátusi értekezését

i tz/lm vm vg

1961. november 3.

csütörtökön délután huang jen-hu, pénteken délelőtt pedig csen lu-szo, két kínai geofizikus védte meg a tudományos minősítő bizottság előtt kandidátusi értekezését. mindketten hazánkban végezték az aspiranturát, egyedül László professzor vezetésével. az előbbi a szeizmikus hullámokról, az utóbbi pedig a föld elektromágneses terének változásairól írta értekezését.

mindkét jelölt magyar nyelven védte meg dolgozatát, mégpedig oly sikerrel, hogy az opponensi vélemények és a hozzászólások alapján a kiküldött bírálóbizottságok mindkét értekezést elfogadásra ajánlották és javasolták a tudományos minősítő bizottságnak a két kínai tudós számára a kandidátusi cím odaitélését./mti/

14,40
15,10

KE

- 33 -

bb 43. négynapos őszi vásár kezdődött pécssett

vid/te/m/ki

1961. november 3.

pénteken négynapos őszi vásár kezdődött pécssett. az immár hagyományossá vált őszi nagy vásárt az idén a szokástól eltérően, nem ideiglenes pavilonokban rendezték meg, hanem pécs belvárosának hatvan üzletében. így megtakarítják a szállítás és ellenőrzés költségeit, megkímélik az árukat az esetleges szennyeződéstől, károsodástól. az üzletekben nagy a választék, elsősorban a téli cikkekből. az árusítással egyidejűleg áru- és divatbemutatókat, az iparcikk üzletekben szakmai tanácsadást rendeznek. két új üzlet is nyílik ezekben a napokban.

/mti/

-. -

bb 44. tulteljesítették évi vállalásukat a félévészázados salgótarjáni hideghengermű dolgozói

vid/te/m/ki

1961. november 3.

utolsó évét dolgozza önállóan a több mint félévészázados salgótarjáni hideghengermű. a már elavult husz hengerlőberendezéssel termelő üzem közvetlen szomszédságában ugyanis nemrég avatták fel hazánk és közép-európa legkorszerűbb hidegen hengerlő üzemét, amelynek két hengersora már a jövő évben kétszeresét adja a félévészázados üzem husz hengersora termelésének. a régi üzem hengerészei az év elején arra kötelezték magukat, hogy második öt éves tervünk első esztendőjének minden negyed-évében kétmillió forint értékű finomhengerelt és edzett szalagacélt gyártnak előírásukon felül. az év eleje óta kilencszázhatvan tonna szalagacélt hengereltek terven felül. ennek értéke mintegy tízmillió forintra tehető. ezzel teljesítették, sőt kétmillió forinttal meg is tetézték évi vállalásukat.

az eredmény értékét növeli, hogy a tulteljesítést főleg a termelékenység növelésével érték el.

/mti/

-. -

14,50
15,25

KL

- 34 -

bb 45. nagygyűlés a váci dunai cement-és mészmű építésénél

k lv/tr vm sr

1961. november 3.

a nagy októberi szocialista forradalom 44. évfordulójának tiszteletére pénteken a váci dunai cement-és mészmű építésénél nagygyűlést tartottak. ünnepi beszédet mondott pullai árpád, a kisz központi bizottságának első titkára./mti/

-. -

bb 46. imreh zsigmond festőművész kiállítása miskócon

vid/fm/ke/m/fm

1961. november 3.

a képcsarnok vállalat miskolci fiókja kiállítást rendezett imreh zsigmond miskolci festőművész alkotásaiból.

imreh zsigmond legrégebbi tagja a csaknem félévészázados miskolci művésztelepnek. több mint 30 éves munkásságának legszebb darabjait mutatja be a pénteken megnyílt tárlaton.

/mti/

-. -

bb 47. új ovoda baktalórántházán

vid/fm/ke/m/fm

1961. november 3.

pénteken ötven férőhelyes napközi otthonos ovodát adtak át rendeltetésének baktalórántházán. építésére 310.000 forintot költöttek a községfejlesztési alapból. a lakosság 14.000 forint értékű társadalmi munkával segítette az építkezést.

/mti/

-. -

15,25 15,45

- 35 -

KL

bb 48. tilos a rádiózás a vendéglátó-helyeken - döntést hozott a kereskedelem, a tranzisztoros csendháborítók, ügyében

i ta/gg vm vg

1961. november 3.

a vendéglátóipari üzleti szabályzatát, ami több, mint száz paragrafusból áll, gyakran kell módosítani. csaknem minden esztendőben akad ugyanis egy-egy olyan vitás kérdés, amire új szabályt kell felállítani. az idén a táskarádió-tulajdonosok okoztak vitát. a csendre vágyó vendégek szóban és írásban szinte ostromolták a vendéglátóipari vállalatok központjait sőt a belkereskedelmi minisztériumot is azért, hogy hozzanak tiltó rendelkezést a táskarádiók használatára.

a vendéglátóipari tröszt méltányosnak találta a közönség kérését és most döntést hozott a tranzisztoros csendháborítók, ügyében. kimondták: vendéglátó és szórakozóhelyen tilos a táskarádiót bekapcsolni, nemcsak azért, mert az zavarja a többi vendéget, hanem azért is, mivel a szerzői jogvédő hivatal engedélyhez köti a rádió használatát a vendéglátó helyen. aki az új szabályt megsérti, azt az üzletvezetőknek ezentúl figyelmeztetniük kell és ha ez sem használ, fel is jelenthetik. a tilalom különben - mint az illetékesek hangsúlyozták - a labdarugó mérkőzések közvetítésére is vonatkozik. /mti/

bb 49. összekötő szakemberek a gépállomások és a termelészövetkezetek között - naponta 800-1000 normálholddal többet szántanak-vehetnek komárom megyében, mint a korábbi hetekben

vid ká/j vm

1961. november 3.

komárom megye termelészövetkezeteiben nagy erőfeszítéseket tettek azért, hogy a szárazság miatti többhetes elmaradást behozzák, és november 7-re befejezzék az őszi vetést. a traktorosok és a növénytermesztő brigádok most lényegesen kedvezőbb körülmények között dolgoznak. az előző napokban lehullott 15 milliméternyi csapadékot ugyanis a nedves levegő, a hűvösebb éjszakák és hajnalok nem engedik „megszökni”, a talajból, s így meggyeszte kiváló magágyat készíthetnek a traktorosok. a munka meggyorsítására - a megyei pártbizottság kezdeményezésére - szakembereket helyeztek ki a gépállomásokra. ezek a sokoldalúan képzett, jó szervező képességgel rendelkező szakemberek motorkerékpárt, illetve gépkocsit kaptak, s most összekötökként dolgoznak a termelészövetkezetek és a gépállomások között. intézkedéseikre, javaslataikra sokkal zökkenőmentesebbé vált a munka. amint egy-egy szövetkezetben végeztek a vetéssel, a gépeket nyomban egy másik közös gazdaságba irányítják, egy-egy gépníva sürgős kijavításánál nemcsak a gépállomás minetykocsiját veszik igénybe, hanem szükség esetén felveszik a kapcsolatot a patronáló üzemekkel is. több termelészövetkezetben éjszaka szállítják a földekre a műtrágyát, így már kora hajnalban megkezdhetik a kiszórását és beszántását. ezeknek az intézkedéseknek, továbbá a kedvező talajviszonyoknak eredménye, hogy a megyében naponta 800-1000 normálholddal többet szántanak-vehetnek, mint a korábbi hetekben. a termelészövetkezetek a rozs vetéstervét 101, az őszi árpát 102, a búzát eddig 65 százalékra teljesítették. /mti/

15.55

- 36 -

bb 50. határidő előtt befejeződött a békéscsabai istván-malom, az ország egyik legnagyobb őrlőüzemének villamosítása

vid te szb ki

1961. november 3.

békéscsabán csaknem két hónappal a határidő előtt befejezték az istván-malom, az ország egyik legnagyobb malmának villamosítását. egyben sor került a malom technológiai korszerűsítésére is. a malmot a régi nyolcszáz lóerős gőzgép helyett tizenegy nagyteljesítményű és mintegy hatvan kisebb elektromos motor működteti. az egész üzemet felszerelték munkavédelmi berendezésekkel.

a korszerűsítés több mint három és félmillió forint megtakarítást jelent évenként, s így a villamosításra fordított költségek alig egy év alatt megtérülnek.

a malomban pénteken újra megkezdték az őrlést, a próbailizemlést. /mti/

--

bb 51. megyei tanácsülések

i vid szb fm

1961. november 3.

baranya, bács-kiskun, győr-sopron, heves és pest megye tanácsai pénteken megtárgyalták és jóváhagyták a második öt éves terv megyei előirányzatait. /mti/

--

bb 52. pénteken délután 1200 tonnás tengerjáró hajót bocsátottak vízre a gheorghiu dej hajógyárban

t hbj/gg szb ki

1961. november 3.

kettős ünnepet köszöntöttek pénteken a gheorghiu-dej hajógyár dolgozói: ünnepelték a közelgő november 7-ét, a nagy októberi szocialista forradalom évfordulóját, s ezzel együtt új munkasikerüket, az új 1200 tonnás hajó vízrebocsátását. az új export-tengerjáró hajó 1945 óta a százhuszadik olyan vízijármű, amelyet a szovjetunió részére készítettek. az ünnepségen kiss dezső, az mszmp budapesti pártbizottságának első titkára mondott beszédet, majd a hajót vízre bocsátották. /mti/

--

16.25

17.00

- 37 -

bb 53. a második ötéves tervvel kapcsolatos szakszervezeti feladatokról tárgyalt a szot 11. teljes ülése

t st-tz/sze szb vg

1961. november 3.

a szakszervezetek országos tanácsa pénteken tartotta 11. teljes ülését az édosz székházának nagytermében. a tanácskozáson részt vett gáspár sándor, az mkszmp politikai bizottságának póttagja, a központi bizottság titkára, ott voltak sándor józsef és szurdi istván, a központi bizottság osztályvezetői, brutyó jános, a szot főtitkára, továbbá a kormány több tagja.

az ülés résztvevői egy perces néma felállással adóztak dr. pálfarenc, az orvos-egészségügyi dolgozók szakszervezete nemrég elhunyt főtitkára emlékének. ezután somogyi miklós, az mkszmp politikai bizottságának tagja, a szot elnöke mondott megnyitó beszédet. méltatta a szkp 22. kongresszusának nagyjelentőségű eseményét, s utalt arra, hogy az szkp programja a magyar dolgozókat is értékes kezdeményezésekre, lendületes építőmunkára lelkesíti. a szot 11. teljes ülésének az a feladata, hogy a leghatékonyabb eszközöket adja a szakszervezetek kezébe a dolgozók munkájának segítéséhez, a második ötéves terv végrehajtásához.

ezután varga györgy, a szot titkára a második ötéves népgazdasági tervről és az ezzel kapcsolatos szakszervezeti feladatokról tartott beszámolót. utalt arra, hogy a szakszervezetek minden szinten résztvettek a terv céljainak és főbb arányainak kidolgozásában, a kötelességüknek is tartják, hogy a terv végrehajtását támogassák. ismertette a terv néhány jellemző adatát, s hangsúlyozta, hogy a legfontosabb feladat a párt helyes politikájának érvényesítése. szívós harcot kell folytatni a fejlődésgátló, maradi nézetek, az ujtól való idegenkedés, mindenfajta fegyelmezetlenség és lazacág ellen. ennek a küzdelemnek alapvető feltétele a meggyőzés. a szakszervezetek negyedmilliónyi aktivistájának egyik legfontosabb feladata, hogy meggyőző szóval segítsék megszüntetni a még tapasztalható hibákat. a tervek teljesítésében a gazdálkodásban és a vezetésben még egyaránt sok a javítanivaló. ismeretes például a kormánynak az a helyes határozata, hogy a tervet csak abban az esetben szabad túlteljesíteni, ha többletként gazdaságosan értékesíthető exportcikkeket állítanak elő. ennek ellenére ez év első háromnegyedében sokhelyütt indokolatlanul teljesítették túl a terveket. s ezzel feleslegesen kötötték le értékes nyersanyagot. a vezetésnek még mindig gyakori hibája az is, hogy minden jelentős kérdés megoldásához a vezetőszervektől várnak utasítást, segítséget, olyan esetekben is beruházási összegeket kérnek, amikor helyi tartalékok feltárásával is megoldhatnának bizonyos feladatokat.

/folyt.köv./
16.58

- 38 -

bb 53. /a második ötéves tervvel... 1. folyt./- szb

nagy hiba, hogy ezeknek a tartalékoknak a feltárása nem mindenütt halad szervezeten, a legtöbbször nem a tervkészítés időszakában történik, s így a tartalékokat nem is tudják kellő tervszerűséggel felhasználni. fejlődésünk egyik kerékkötője a bürokrácia is, amely sokszor a legelőretelőbb kezdeményezéseket is elgáncsolja. számtalan hasznos találmány és ujtás bevezetése körül türehtelenül nagy a huza-vona, amelynek megszüntetéséhez ugyancsak szükséges a szakszervezet aktivistáinak, tagságának ébersége, kezdeményező készsége.

az előadó ezután a szocialista munkaverseny kérdéseit taglalta. elmondotta, hogy az országban jelenleg több mint 71.000 munkabrigád dolgozik csaknem 750.000 taggal, ami a terv végrehajtásához igen megbízható, nagy erő. az utóbbi években kibontakozott a szocialista brigádmozgalom: 6.500 szocialista brigád 65.000 tagja vesz részt nagyszerű célkitűzéseinek végrehajtásában. a dolgozók tehát minden módon kinyilvánítják tettekkészességüket, ugyanakkor azonban számos bürokratikus torzulás is tapasztalható a szocialista munkaverseny szervezésében. a verseny eredményeinek értékelésére megfelelő elveket, határozatokat dolgoztak ki illetékes szerveink. az a helyes, ha a termelési tanácskozásokon a dolgozók színe előtt döntik el a tényleges eredmények alapján, hogy kit illet meg az anyagi és az erkölcsi elismerés. ezzel szemben egyes helyeken ugynevezett pontozásos módszereket alkalmaznak. szinte neveléses, hogy az otthoni és az üzemen tanusított viselkedést pontokkal akarják kifejezni, ez türehtetlen módszer. sem termelési eredményeket, sem politikai öntudatot, sem szocialista magatartást, vagy erkölcsiséget nem lehet különböző papírfomákba belekényszeríteni. ha ezen az uton járnánk, megfojtanánk a szocialista verseny életrevaló mozgalmát. a közeljövőben sor kerül a szocialista brigádvezetők első országos értekezletére, s bizonyos, hogy ez a tanácskozás majd számos kérdés tisztázását teszi lehetővé és további kedvező feltételeket teremt a szocialista brigádmozgalom, s ezzel összefüggésben a szocialista munkaverseny általános kibontakozására.

varga györgy, szot titkár ezután az ujtók és egyszerűsítők munkájáról beszélt, hangsúlyozva, hogy a dolgozók érdeklődését, az üzemi problémáinak megoldását szolgáló feladatokra kell irányítani.

a szakszervezetek ezt a munkát azzal is elő akarják segíteni, hogy résztvesznek az ujtások elterjesztésében. a továbbiakban az üzemi demokrácia kérdéseit elemezte. mint mondotta, minden területen érvényesülnie kell a dolgozók akaratának, véleményének.

/folyt.köv./

17.08
17.10

- 39 -

bb 53. /a második ötéves tervvel... 2. folyt./- szb

felvilágosító szóval, s a munkáskultúra emelésével el kell érni, hogy minél több dolgozó vegyen részt az üzem szervezethez való hozzájárulásában, terveinek kidolgozásában.

az előadó befejezésül az 1961-es terv eddigi eredményeiről beszélt, hangsúlyozta, hogy az ötéves terv indítása sok tekintetben igen biztató. a múlt évhez képest elért termelési felfutást csaknem 70 százalékban a termelői kapacitás javulása tette lehetővé, ami a felszabadulás óta egyedülálló eredmény. megkezdődött a beruházások helyesebb koncentrációja, javulóban van a munka- és az üzemszervezés. sok még a feladat is, meg kell szüntetni a termelési tervek indokolatlan túlteljesítését, tovább kell javítani a gazdálkodást, gondoskodni kell arról, hogy az egyes helyeken indokolatlanul felhalmozódott anyagkészleteket megfelelő módon hasznosítsák. ezeknek a feladatoknak a megoldásából a szakszervezet valamennyi tagja ki akarja venni a részét - mondotta befejezésül Varga György, a szobai titkára.

ezután megkezdődött a vita.

az első felszólaló Blaha Béla, a bányász szakszervezet főtitkára volt. elmondotta többek között, hogy a bányászokat élenként foglalkoztatják a második ötéves tervből rájuk háruló feladatok. de mint ahogyan - döntően a szocialista munkaverseny segítségével - már az év első nyolc hónapjában is túlteljesítették kötelezettségeiket, sőt 3.4 százalékkal a termelői kapacitási tervet is, a bányászat a további feladatokat is meg fogja oldani. ezt a célt elsősorban a műszaki fejlesztés, a jobb üzemi- és munkaszervezés, valamint a magasabb színvonalú vezetéssel akarják elérni. ehhez már meg is kezdték a részletes intézkedések kidolgozását.

a második ötéves tervben jelentős mértékben növekszik majd a csökkentett munkaidőben foglalkoztatott dolgozók száma. a munkaidőcsökkentés kiterjesztését azonban egyenletesen kell megvalósítani - mondotta - nehogy akadálya legyen a termelői kapacitás növekedésének.

seprényi Sándor, a helyiipari és városgazdasági dolgozók szakszervezetének főtitkára javasolta olyan koordináló szerv létrehozását, amely a szakszervezettel együttműködve egységesítene a munkánál szétforgácsolt munkaterületen a munkaügyi és munkaügyi kérdések intézését és megszüntetné azokat az aránytalanságokat, amelyek abból adódnak, hogy ma a bér- és egyéb kérdéseknek az egyes tanácsok a gazdái.

/folyt.köv./

17.15

- 40 -

bb 53. /a második ötéves tervvel... 3. folyt./- szb

palotás Károly, a szakszervezetek pest megyei tanácsának vezető titkára többek között az a szemléletet bírálta, amely szerint a tömegmóretívű fejlesztés lejártná a szocialista munkaverseny mozgalmat.

ezután Gáspár Sándor, az MSZMP politikai bizottságának póttagja, a központi bizottság titkára szólalt fel.

Gáspár Sándor felszólalásában többek között a következőket mondotta:

- az elnökség beszámolójából világosan kitűnt, hogy második ötéves tervünk céljainak megvalósítása nagy feladatot hárít minden dolgozóra, de a szakszervezeti mozgalmra is.

- régebben egy olyan asztal, mint az idejé volt, jelentősen csökkentette a munkások, parasztok életszínvonalát. ma biztosak vagyunk benne: pártunk és kormányunk vezetésével, népünk erőfeszítései révén elérjük, hogy az asztal következményei ne érintsék a dolgozók életszínvonalát. őszintén kell beszélni arról a megterhelésről is, amelyet a jelenlegi helyzet miatt szocialista vívmányaink megvédése, hazánk védelmének megerősítése hárít népgazdaságunkra. mindez azt jelenti, hogy 1962 évi tervünk teljesítése közben sok nehézséggel kell megbirkóznunk.

- a nehézségeket azonban le tudjuk győzni, ha mindenek előtt két vonatkozásban javítunk munkánkon.

- az elmúlt években a szakszervezetek nagyon sokat tettek azért, hogy a tömegeket bevonják az üzem ügyeinek intézésébe. a lehetőségek azonban még sokkal nagyobbak, mint amennyit eddig kihasználtunk.

- az üzemekben egészséges törekvés tapasztalható a szocialista munkaverseny további szélesítésére. új formák jelennek meg, így a brigádverseny, a szocialista brigádmozgalom, stb. de mégsem leszünk képesek a versenybe még nagyobb tömegeket bevonni, ha versenyszervező munkánkat nem kötjük össze az üzemi mutatók kisebb-nagyobb gondok közülggyé tételével. minden nehézséget, gondot meg kell osztani az üzem dolgozóival, különben a verseny pusztán formálisá válik.

- sokat, de nem eleget tett a szakszervezeti mozgalom a termelési tanácskozások jobb megszervezésére. változatos formákat kell keresni, nem kell félni az új módszerektől, a jobbnak, a célravezetőbbnek a keresésétől, hogy minden munkahelyen, minden üzemszervezésben megbeszélhessék a műhely ügyeit, gondjait, nehézségeit, hogy segítségüket kérhessék a problémák megoldásához, mert csak így lehet a dolgozók kezdeményező készségét és alkotóerejét megfelelően hasznosítani.

/folyt.köv./

17.45

- 41 -

bb 53.. /a második öt éves tervvel... 4. folyt./- szb

- a másik feltétel a nehézségek legyűréséhez, a vezetés színvonalának megjavítása, és a probléma itt is a tömegoldatról jelentkezik. A vezetőkkel szemben elsősorban két követelményt kell támasztanunk, tartásuk elsődlegesen a népgazdaság érdekeit és dolgozóinak elvi alapján.

ezután gáspár sándor számos példával illusztrálta annak a vezetést, ha a gazdasági, párt- és szakszervezeti vezetők „jó barátság”, címén elnézők egymás hibáival szemben, ilyen esetekben fordulnak elő visszaélések és szakad el a vezetés a tömegektől. Mindenkinek legyen elég erkölcsi bátorsága ahhoz, hogy beismerje, ha hibát követett el - hangsúlyozta a továbbiakban.

= az elvtelen „együttműködés”, a melegágya a népgazdasági érdekek megsértésének is, nagyon helytelenül járnak el azok a mozgalmi vezetők, akik behunyják a szemüket, ha a gazdasági vezetők a nyereségrészesedés érdekében „egy kicsit manipulálnak”, a népgazdasági érdekek rovására.

= a fejlődés ütemét most az határozza meg, hogy itt belül hogyan dolgozunk jobban, s ezt tudatosítanunk kell a tömegekkel, a vezetésnek minden szinten ezt a feladatot kell megoldania, mert csak így tudunk betölteni - fejezte be felszólalását gáspár sándor.

varga jános, a vas- és fémipari dolgozók szakszervezetének titkára bejelentette, hogy a szakszervezetben tömörült dolgozók ismerik, helyeslik a második öt éves tervet, és vállalják a honvédelem igényeinek jó minőségben és határidőre való teljesítését.

hangoztatta, hogy új tartalommal kell megtölteni a szocialista munkaversenyt, a vasiparban különösen a műszaki dolgozókat, a mérnököket és a technikusokat kívánják az eddigieknél nagyobb mértékben bevonni a munkaversenymozgalmába, s ugyanakkor igyekezni a vállalatokat is a népgazdaság számára legfontosabb feladatokra irányítani, minél több területen el kell érni a nemzetközi színvonalat és ugyanakkor a legmesszebbmenően érvényesíteni az anyagtakarékosságot.

/folyt.köv./

-42-

W/S

bb 53. /a második öt éves tervvel... 5. folyt./- szb

ezután kiss árpád, a műszaki fejlesztési bizottság elnöke emelkedett szólásra. a szovjetunió kommunista pártja programjából kitértek - mondotta -, hogy a rohamos haladást minden más megelőzően a tudományok fejlődése alapozza meg, a tudományos eredmények teljes mértékű értékesítéséhez ott már meg is van minden feltétel. mi még a kezdeti lépéseknél tartunk, de a tervben már megtestesül az a szemlélet, hogy a mi fejlődésünket is csak a terv minőségi előirányzatainak megvalósítása teheti lehetővé.

- az egész magyar munkásosztály képzettségét a jelenleginél sokkal magasabb szintre kell emelni. alátámasztja ezt a követelményt az, hogy a második öt éves terv időszakában többtízezer mezőgazdasági dolgozó áramlik át az iparba, s ezeknek a képzettségét szintén a művelt munkásosztály színvonalára kell emelni, ugyanebben az irányban hat az egyre újabb technológiák és mind értékesebb gépek alkalmazása, ami megint csak nagyobb általános és szakmai tudást követel meg a dolgozóktól.

a színvonal emelése ma már nem lehet kizárólag a központi vezetés feladata: az egész társadalom ügyévé kell tenni. ezért a vállalatoknál az egyszemélyi felelős vezetés elvének sérelme nélkül használják fel a vezetők tanácsadóiaként a szakszervezetek irányításával működő műszaki tanácsokat, bizottságokat, s köröket is. a szakszervezetek egyik legfontosabb feladata, - mondotta - hogy a legkiválóbb szakembereket mozgósítsák ilyen tanácsadásra és teremtsék meg a lehetőséget arra, hogy a szakemberek a hivatalos véleményétől függetlenül, esetleg attól eltérő véleményüket is elmondhassák a műszaki kérdésekkel kapcsolatban.

tóth anna, a textilipari dolgozók szakszervezetének főtitkára a textilipar problémáit és az öt éves tervből adódó feladatait vázolta. jakó andrás, a borsod megyei szakszervezeti tanács főtitkára a megye dolgozóira háruló feladatokról szólt.

péter ernő, a pedagógusok szakszervezetének főtitkára arra mutatott rá, hogy most, a kulturális forradalom korszakában fokozottan előtérbe került a nevelésügy, ami a tudás terjesztésén kívül a gazdaságosabb, jobb termelést is elősegíti. a tanulók üzemi munkájának és a felnőttek oktatásának, valamint az iskola és a szülői ház közötti kapcsolat szélesítésének támogatását kérte a többi szakszervezetektől.

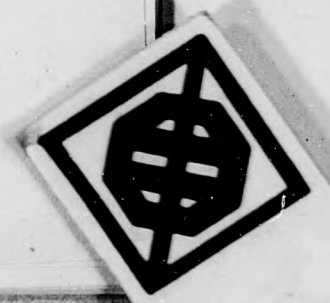
/folyt.köv./

18.00

18.20

W/S

- 43-

bb 53.. /a második ötéves tervvel... 4. folyt./- szb

- a másik feltétel a nehézségek legyűréséhez, a vezetés színvonalának megjavítása, és a probléma itt is a tömegoldalról jelentkezik. A vezetőkkel szemben elsősorban két követelményt kell támasztanunk, tartásuk elsődlegesnek a népgazdaság érdekeit és dolgozónak elvi alapon.

ezután gáspár sándor számos példával illusztrálta annak a vezetését, ha a gazdasági, párt- és szakszervezeti vezetők „jó barátság”, címén elnézők egymás hibáival szemben, ilyen esetekben fordulnak elő visszaélések és szakad el a vezetés a tömegektől, mindenkinek legyen elég erkölcsi bátorsága ahhoz, hogy beismerje, ha hibát követett el - hangsúlyozta a továbbiakban.

= az elvtelen „együttműködés”, a melegágya a népgazdasági érdekek megsértésének is, nagyon helytelenül járnak el azok a mozgalmi vezetők, akik behunyják a szemüket, ha a gazdasági vezetők a nyereségrészesedés érdekében „egy kicsit manipulálnak”, a népgazdasági érdekek rovására.

= a fejlődés ütemét most az határozza meg, hogy itt belül hogyan dolgozunk jobban, s ezt tudatosítanunk kell a tömegekkel, a vezetésnek minden szinten ezt a feladatot kell megoldania, mert csak így tudunk boldogulni - fejezte be felszólalását gáspár sándor.

varga jános, a vas- és fémipari dolgozók szakszervezetének titkára bejelentette, hogy a szakszervezetben tömörült dolgozók ismerik, helyeslik a második ötéves tervet, és vállalják a honvédelem igényeinek jó minőségben és határidőre való teljesítését.

hangoztatta, hogy új tartalommal kell megtölteni a szocialista munkaversenyt, a vasiparban különösen a műszaki dolgozókat, a mérnököket és a technikusokat kívánják az eddigieknél nagyobb mértékben bevonni a munkaversenymozgalomba, s ugyanakkor igyekezni a vállalatokat is a népgazdaság számára legfontosabb feladatokra irányítani, minél több területen el kell érni a nemzetközi színvonalat és ugyanakkor a legmesszebbmenően érvényesíteni az anyagtakarékosságot.

/folyt.köv./

-42-

10/RS

bb 53. /a második ötéves tervvel... 5. folyt./- szb

ezután kiss árpád, a műszaki fejlesztési bizottság elnöke emelkedett szólásra. a szovjetunió kommunista pártja programjából ki-tűnik - mondotta -, hogy a rohamos haladást minden mást megelőzően a tudományok fejlődése alapozza meg, a tudományos eredmények teljes mértékű értékesítéséhez ott már meg is van minden feltétel. mi még a kezdeti lépéseknél tartunk, de a tervben már megtestesül az a szemlélet, hogy a mi fejlődésünket is csak a terv minőségi előirányzatainak megvalósítása teheti lehetővé.

- az egész magyar munkásosztály képzettségét a jelenleginél sokkal magasabb szintre kell emelni. alátámasztja ezt a követelményt az, hogy a második ötéves terv időszakában többtízezer mezőgazdasági dolgozó áramlik át az iparba, s ezeknek a képzettségét szintén a művelt munkásosztály színvonalára kell emelni, ugyanabban az irányban hat az egyre újabb technológiák és mind értékesebb gépek alkalmazása, ami megint csak nagyobb általános és szakmai tudást követel meg a dolgozóktól.

a színvonal emelése ma már nem lehet kizárólag a központi vezetés feladata: az egész társadalom ügyévé kell tenni, ezért a vállalatoknál az egyszemélyi felelős vezetés elvének sérelme nélkül használják fel a vezetők tanácsadóiaként a szakszervezetek irányításával működő műszaki tanácsokat, bizottságokat, s köröket is, a szakszervezetek egyik legfontosabb feladata, - mondotta - hogy a legkiválóbb szakembereket mozgósítsák ilyen tanácsadásra és teremtsék meg a lehetőséget arra, hogy a szakemberek a hivatalos véleményétől függetlenül, esetleg attól eltérő véleményüket is elmondhassák a műszaki kérdésekkel kapcsolatban.

tóth anna, a textilipari dolgozók szakszervezetének főtitkára a textilipar problémáit és az ötéves tervből adódó feladatait vázolta, jakó andrás, a borsod megyei szakszervezeti tanács főtitkára a megye dolgozóira háruló feladatokról szólt.

péter ernő, a pedagógusok szakszervezetének főtitkára arra mutatott rá, hogy most, a kulturális forradalom korszakában fokozottan előtérbe került a nevelésügy, ami a tudás terjesztésén kívül a gazdaságosabb, jobb termelést is elősegíti, a tanulók üzemi munkájának és a felnőttek oktatásának, valamint az iskola és a szülői ház közötti kapcsolat szélesítésének támogatását kérte a többi szakszervezetektől.

/folyt.köv./

18.00
18.20

- 43 -

RS

bb 54. négyszáz éves nyomdában készült a hatszáz éves város története

vid fm/ke-lm fm

1961. november 3.

az idén ünnepelte városá nyilvánításának 600. évfordulóját debrecen. a jubileum alkalmából a városi tanács több könyvet jelentet meg. pénteken hagyta el a nyomdát „debrecen bibliográfiája... amelyet a debreceni egyetemi könyvtár szerkesztett. a jövő héten jelenik meg debrecen dokumentum-kötete. a 600 éves város történetének dokumentumait megőrkítő könyvet a város 400 éves nyomdájában, az alföldi nyomdában készítették. a dokumentumkönyv eddig ismeretlen adatokat is tartalmaz a város munkásmozgalmáról. decemberben a „debrecen képzőművészete, című könyv hagyja el az alföldi nyomdát./mti/

--

bb 55. ünnepi megemlékezések a felsőoktatási intézményekben a nagy októberi szocialista forradalomról

i vt/gk-lm fm

1961. november 3.

a felsőoktatási intézményekben pénteken megkezdődtek az ünnepi megemlékezések a nagy októberi szocialista forradalom 44. évfordulójáról.

az építőipari- és közlekedési műszaki egyetem oktatói és hallgatói délután az egyetem dísztermében rendezték ünnepségüket, amelyen szemere vera docens, a filozófia és tudományos szocializmus tanszék vezetője mondott beszédet. ezután dr. perényi imre rektor jutalmakat adott át, majd a termelési gyakorlatokon kiemelkedő munkájukkal kitünt oktatók között 30.000 forint célprémiumot osztott szét. az ünnepség második részében fővárosi művészek adtak műsort.

ugyancsak pénteken délután emlékeztek meg a történelmi jelentőségű évfordulóról a felsőfoku épületgépészeti technikumban. itt ocsvald lászlóné párttitkár volt az ünnepség szónoka. a budapesti szerelő vállalat kisz-szervezete zászlót adományozott a felsőfoku épületgépészeti technikum kisz-szervezetének, amelyet az ünnepségen adtak át./mti/

--

18. 10
18. 35

- 44 -

KK

bb 56. műanyagkiállítás solymáron

t áe/gg-lm ki

1961. november 3.

a pest megyei tanács solymári műanyag-játékáru- és tömegcikkipari vállalata pénteken mutatta be a vállalat által kikísérletezett és ma már nagy mennyiségben gyártott termékeket a könnyűipar, a kereskedelem és a társvállalatok meghívott szakembereinek. a megnyitón megjelent horváth gyula könnyűipari miniszterhelyettes is.

a pest megyei tanács két esztendővel ezelőtt hozta létre a vállalatot, hogy solymár lakosságának munkalehetőséget adjon és növelje az olcsó, célszerű közszükségleti cikkek választékát. az üzem ma már négyszáznyolcvan dolgozót foglalkoztat, több mint négyszázféle cikket gyárt a legkülönbözőbb tömegszükségletek kielégítésére, s az évi termelési érték meghaladja a 45 millió forintot.

a kiállítás, amely a műanyagcikk gyártásának számos lehetőségét tárta fel, a megjelent nagyszámu kereskedelmi és ipari szakember körében nagy sikert aratott és elismeréssel nyilatkoztak a fiatal vállalat tevékenységéről./mti/

--

bb 57. budapestre érkezett a brit gyáriparosok szövetségének képviselője

i sz-hné-lm vg

1961. november 3.

e.s. taylor, a brit gyáriparosok szövetsége kelet-európa i osztályának vezetője pénteken budapestre érkezett.

magyarországi tartózkodása folyamán e.s. taylor megvizsgálja, milyen lehetőségek vannak az angol beruházási javak elhelyezése számára magyarországon, és erre irányuló megbeszéléseket folytat majd az országos tervehivatal, a külkereskedelmi minisztérium, a kohó- és gépipari minisztérium, a nehézipari minisztérium, valamint a magyar kereskedelmi kamara képviselőivel.

az angol vendéget a ferihegyi repülőtéren rédei jeno, a magyar kereskedelmi kamara alelnöke és a külkereskedelmi minisztérium képviselője fogadták./mti/

18. 15 18. 40

--

- 45 -

KK

a szerkesztőségek figyelmébe!

a bb 36. számú hír /marosán györgy... 1. folyt./ első bekezdésétől a szöveg helyesen:

a küldöttség vezetője, kádár jános, az mszmp központi bizottságának első titkára, a minisztertanács elnöke a szovjetunió kommunista pártja központi bizottsága elnökségének és a szovjetunió minisztertanácsának meghívására moszkvában maradt és ott részt vesz a nagy októberi szocialista forradalom 44. évfordulójának ünnepségein./mti/

--

bb 64. időjárásjelentés

tm szb hk

1961. november 3.

a meteorológiai intézet jelenti november 3-án, pénteken 18 órakor:

élénkülő északnyugati szél

várható időjárás szombat estig: felhős idő, többhelyen eső. élénkülő északnyugati szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton nyugaton 9-12, keleten 13-16 fok között. /mti/

--

bb 60. iskolai szemléltető eszközök, politechnikai felszerelés kubának

t 1e/sze szb sr

1961. november 3.

iskolai szemléltető eszközöket és teljes politechnikai felszerelést ajándékozott a művelődésügyi minisztérium a kubai oktatásügyi minisztériumnak, az ajándékot, amelyet a kulturális kapcsolatok intézetében állítottak ki, ilku pál művelődésügyi miniszter ünnepélyesen adta át quintin pino machadonak, a kubai köztársaság budapesti rendkívüli és meghatalmazott nagykövetének. az átadásnál jelen volt lugossy jeno művelődésügyi miniszterhelyettes, rosta endre, a kulturális kapcsolatok intézetének ügyvezető elnöke, rácz pál, a külügyminisztérium főosztályvezetője, valamint a művelődésügyi minisztérium és a külügyminisztérium több vezető munkatársa. /mti/

18.23 18.11

KK

--

- 46 -

bb 58. szovjet turistacsoport a magyar sajtó házában

i bc /gk-lm fm

1961. november 3.

a hazánkban tartózkodó harminctagu szovjet turistacsoport tagjai - írók, újságírók, jogászok és más értelmiségi dolgozók - pénteken délután a magyar sajtó házába látogattak, ahol baráti találkozón vettek részt magyar újságírókkal./mti/

--

bb 59. kormányrendelet a gépjárműadóról

te-lm sr

1961. november 3.

a gépjárművek forgalmának jelentős emelkedése szükségessé tette a gépjárműadóra vonatkozó jogszabályok módosítását és kiadását egységes szerkezetben. átfogóan ugyanis a gépjárművek adóztatását 1949-ben szabályozták. időközben több módosítás jelent meg, így az érintettek nehezen tudták áttekinteni az érvényben levő rendelkezéseket.

az új kormányrendelet - az eddigiek fenntartása mellett - a mentességeket kiterjeszti, így méltányosságból mentessé válnak a rokkantak helyváltoztatásához szükséges gépjárművek, valamint a nemzetközi szervezetek és társadalmi szervezetek gépjárművei.

változatlanul mentesek a gépjármű adó alól: a 125 köbcentiméter, vagy ennél kisebb lökettérfogatú motorkerékpárok, az állami költségvetés terhére üzemben tartott gépjárművek, állami vállalatok gépjárművei stb.

a magyar állampolgárok, vagy belföldi jogi személyek külföldi rendszámú személyszállító gépjárművei eddig 30 napig voltak adómentesek. a kormányrendelet ezt a mentességet 90 napra emeli fel.

a belföldi rendszámú személy- és tehergépjárművek adótételei változatlanok, nem változik az idegen állampolgár, vagy külföldi jogi személy külföldi rendszámú tehergépjárművének adótétele sem.

a kormányrendelet 1962. január 1-én lép hatályba./mti/

18.30 18.11

KK

- 47 -

bb 61. a magyar újságírók országos szövetsége

i ká/gk-lm hk

1961. november 3.

Által rendezett újságíró akadémia mezőgazdasági tagozatának első előadását mezőgazdaságunk szocialista fejlődésének jelentései címmel pénteken német károly, az mszmp központi bizottsága mezőgazdasági osztályának vezetője tartotta. A nagy érdeklődéssel fogadott előadást élénk vita követte./mti/

bb 62. a lotto sorsolás főnyereményei

i kf/kf-lm hk

1961. november 3.

a pénteki lotto jutalom sorsolásán a 43. játékhat szerencsés szelvénytulajdonosainak összesen 553 értékes nyeremény, köztük hét főnyeremény jutott.

a főnyereményeket a következő szelvények nyerték:

öröklakás a flórián téren építő lottoházban:

282.409
2.689.937
5.112.263
8.154.143

a kétszobás kertés öröklakás a homonna utcai lotto lakótelepen: 9.296.619
bárhol felépíthető kétszobás családi ház:
7.380.365
warszawa személygépkocsi: 2.581.193 /mti/

bb 63. a magyar vöröskereszt országos elnökségének ülése

i bc/gk-lm fm

1961. november 3.

a magyar vöröskereszt országos elnöksége pénteken ülés tartott. megtárgyalták a tbc elleni küzdelem támogatására országosan szervezett társadalmi bizottságok eddigi tevékenységét, megállapították, hogy működésük jelentősen elősegíti az eredményes harcot a tbc, mint népbetegség ellen. elhatározták, hogy továbbfejlesztik a társadalmi bizottságokat, széles körben kicserélik tapasztalataikat, s megfelelő egészségügyi felvilágosító anyagot segítenek munkájukat.

/folyt.köv.- /

19.05

1960

bb 63. /a magyar vöröskereszt...folyt./-lm

az elnökség jóváhagyta a magyar vöröskereszt 1962. évi munkájának irányelveit, amelyek alapján a jövőben fokozott szerepet kap a térítés nélküli véradás, valamint a tisztasági posztagalom szervezése. az irányelvek többek között meghatározzák a mezőgazdaságban és az üzemekben végzett szervezeti munka, valamint az oktató és felvilágosító tevékenység legfontosabb feladatait./mti/

bb 65. magyar-bolgár barátsági est

i bc/gk-lm sr

1961. november 3.

a hazafias népfront és a magyar-szovjet baráti társaság 6. kerületi bizottsága pénteken este magyar-bolgár barátsági estet rendezett a kerületi népfront helyiségében. dr. marinkaszavetov dr., a budapesti bolgár nagykövetség kulturális attaséja mondott ünnepi beszédet. mórincz virág író, országgyűlési képviselő bulgáriai élményeiről számolt be./mti/

bb 66. csehszlovák határmenti pártküldöttség látogatása nógrádban

i vid sze-lm sr

1961. november 3.

a középszlovákiai - besztercei - kerület és a nógrád megyei pártbizottság hagyományos cserelátogatásai során a napokban csehszlovák pártküldöttség járt nógrád megyében. az öt tagú pártküldöttség jozef gandelnek, a középszlovákiai kerületi pártbizottság elnöksége tagjának, a martini járási pártbizottság első titkárának vezetésével öt napot tartózkodott nógrádban. meglátogatták a megyei, a járási és a városi pártbizottságok osztályvezetőinek társaságában a nógrádi iparmedence üzemét.

a pártküldöttséget pénteken este bucsúztatták az országhatáron./mti/

19.12

1960

PK

449

bb 53. /a második öt éves tervvel... 6. folyt./- szb

Kovács István, a mezőgazdasági főtitkára arról beszélt, milyen mértékben válik a munka egyre inkább ipari jellegűvé a mezőgazdasági üzemekben is, Gál László, a vegyipari szakszervezet főtitkára pedig hangsúlyozta, hogy a dolgozóknak nemcsak saját egyéni terveiket kell ismerniük, hanem a vállalat egész feladatát is.

Csutorka Lajos, az élelmiszer főtitkára bírálta az újítól való húzódozást, a régihez való ragaszkodás még mindig felbukkanó jelenséget. Hangsúlyozta: a szakszervezetek is felelősek azért, ha valahol nem hallgatják meg a dolgozók véleményét, javaslatait, ha a vezetők kiskirályokká válnak és végülis visszaéléseket követnek el. Az ilyen hibák ellen már keletkezésük pillanatában erélyesen kell fellépniük a mozgalmi szervezeteknek.

Somoskői Gábor, az építőipari dolgozók szakszervezetének főtitkára hangsúlyozta a szakmai képzés és továbbképzés fontosságát. Elmondta, hogy a minisztériummal együtt kidolgozták az üzemi akadémiák rendszerét, ahol a dolgozók a pártoktatás kivételével minden egyéb szakmai és szakszervezeti oktatást megkapnak.

Szabó Antal, a vasutas szakszervezet főtitkára, a vasuti görődülőanyag számára az alkatrész-utánpótlás megjavítását kérte.

Bartos István, a szot társadalombiztosítási főosztályának helyettes vezetője hangsúlyozta: a dolgozók egészségének védelméhez az első lépés az egyes üzemekben leggyakrabban jelentkező megbetegedések okának kiderítése, ami azután lehetővé teszi a gazdasági és műszaki vezetés számára az objektív hibák kijavítását, a szakszervezetek számára pedig a dolgozók felvilágosítását: hogyan járulhatnak hozzá saját maguk is egészségük védelméhez.

Keszei Károly, a szakszervezetek budapesti tanácsának megbízott titkára többek között az anyag- és energiatakarékosságról, min; a második öt éves terv megvalósításának egyik fontos feltételéről beszélt. Megállapították például, hogy az országban jelenleg körülbelül három és félmilliárd forint értékű nyersanyag és félkésztermék fekszik felhasználatlanul, s ebből körülbelül kétmilliárd értékű budapesten.

Beckl Sándor, a szot titkára a szakszervezetek nemzetközi kapcsolatairól szólt. A magyar szakszervezetek a munkás nemzetköziségy alapján felsorakoztatják erőiket a béke megvédéséért, a különböző társadalmi rendszerű országok békés egymás mellett éléséért, az általános és teljes leszerelésért és a nemzetközi munkásmozgalom egységének megteremtéséért.
/folyt.köv./

19.20
19.50

-50-

KR

bb 53. /a második öt éves tervvel... 7. folyt./- szb

Jelenleg 78 ország szakszervezeti mozgalmával tartanak kapcsolatot az öt világrészben, elsősorban a szocialista országokban, de a tőkés világban működő szakszervezetekkel is. A kölcsönös látogatások nagymértékben járulnak hozzá, hogy a világ minden részén megismerhessék a magyar dolgozók valóságos helyzetét. Éppen ezért nemzetközi kapcsolataikat a magyar szakszervezetek a jövőben még tovább kívánják szélesíteni és mélyíteni.

Az elhangzott felszólalásokra Varga György, a szot titkára válaszolt.

Ezután a teljes ülés határozati javaslatot fogadott el.

A határozat megállapítja, hogy a szakszervezetek a második öt éves tervet a magukénak vallják, és köteleességüknek tartják, hogy a dolgozók tettvágyát a terv megvalósítására összpontosítsák. Ezért küzdenek az alkotómunkát lehetővé tevő békéért és a párt politikájának torzításmentes érvényesítéséért.

A határozat szerint a szocialista munkaversenyt még jobban kell a terv megvalósítására, a gazdaságos termelésre, az anyag- és energiatakarékosságra, a termelés fokozására, a gyártási költségek csökkentésére és a műszaki fejlesztésre irányítani. Különösen fel kell karolni a szocialista brigádok munkáját, megosztva velük a vezetés gondjait is. Meg kell viszont akadályozni a tervek mennyiségi túlteljesítését ott, ahol ez nem a népgazdasági, hanem csak a szűk vállalati érdeket szolgálja. Támogatni kell az újító- és észszerűsítő mozgalmat, s az új technikát el kell juttatni a dolgozók minden rétegéhez, egyidejűleg állandóan növelni szakmai képzettségüket is. A terv céljainak megvalósítására kell irányulnia a bérezés, a prémizálás és a jutalmazás rendszerének is.

Fontos feladatnak minősíti a határozat a tervezés demokratizmusának továbbfejlesztését, a dolgozók javaslatainak felhasználását a népgazdaság, az iparág és a vállalatok terveinek elkészítésében. Ugyanakkor a gazdasági feladatok segítésének párosulnia kell az emberekkel való minden irányú törődéssel, a korszerű munkásvédelem, a biztonságos, egészséges munkakörülmények megteremtésével és általában az egészségügy fejlesztésével.

Mindenhez az összes szakszervezeti szervezetnek a határozatok végrehajtását kell munkájuk előterébe állítani, minden szinten növelve a szakszervezeti vezető szervezetek, különösen az üzemi szervezetek önállóságát, fokozva kezdeményező képességüket, de minden körülmények között biztosítva a népgazdasági érdekek elsőbbségét a helyi, vállalati érdekekkel szemben.

A szot 11. teljes ülése somogyi miklósnak, az mszmp politikai bizottsága tagjának, a szot elnökének zárszavával ért véget. /mtl/

19.30
19.50

-51-

KR

bb 67. évadnyitó az egri gárdonyi géza színházban

vid fm/ke-lm fm

1961. november 3.

az egri gárdonyi géza színház pénteken este tartotta évadnyitó előadását egerben, vas károly rendezésében bemutatták shakespeare: sok nőhő semmiért című vígjátékát. az egri együttes a város egyik legszebb műemléképületében kezdte meg működését, amelyet több mint 3 millió forint költséggel restauráltak, s alakítottak át színház céljaira. /mti/

--

21.09

- 52 -

21.09
[Handwritten signature]

bb. 68. olasz pártmunkás-küldöttség érkezett hazánkba

mné/rj sr

1961. november 3.

pénteken este budapestre érkezett az olasz kommunista párt pártmunkás-küldöttsége a kulturális élet tanulmányozására, luciano gruppinak az olasz kommunista párt központi bizottsága tagjának vezetésével. a ferihegyi repülőtéren orbán lászló, az mszmp központi bizottságának tagja, az mszmp kb osztályvezetője fogadta a delegációt. /mti/

--

- v é g e -

22.35

Ln 72.50

bb 67. évadnyitó az egri gárdonyi géza színházban

vid fm/ke-lm fm

1961. november 3.

az egri gárdonyi géza színház pénteken este tartotta évadnyitó előadását egerben, vas károly rendezésében bemutatták shakespeare: sok hűhő semmiért című vígjátékát. az egri együttes a város egyik legszebb műemléképületében kezdte meg működését, amelyet több mint 3 millió forint költséggel restauráltak, s alakították át színház céljaira. /mti/

21.09

- 52 -

21.09

MTI

bb. 68. olasz pártmunkás-küldöttség érkezett hazánkba

mné/rj sr

1961. november 3.

pénteken este budapestre érkezett az olasz kommunista párt pártmunkás-küldöttsége a kulturális élet tanulmányozására, luciano gruppinak az olasz kommunista párt központi bizottsága tagjának vezetésével. a ferihegyi repülőtéren orbán lászló, az mszmp központi bizottságának tagja, az mszmp kb osztályvezetője fogadta a delegációt. /mti/

--

- v e g e -

22.35

- 53 -

72.50
RA

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590
A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1961. november 4.

bb 1. tit-csoportok alakulnak az üzemekben, intézkedések az ismeretterjesztés színvonalának továbbfejlesztésére - dr. nagy László főtitkár nyilatkozata

i hi/sze szb sr

1961. november 4.

a tudományos ismeretterjesztő társulat országos titkársága kidolgozta a tit 1961/62. évi munkájának irányelveit, a mostani oktatási év fő tennivalóiról dr. nagy László, a társulat főtitkára az alábbi tájékoztatást adta:

- az ismeretterjesztésben jelenleg az a fontos feladat áll előttünk, hogy a második öt éves terv megvalósítását szolgáló időszerű gazdasági, politikai és ideológiai feladatok végrehajtását minél hathatósabban előmozdítsuk, ennek megfelelően az ismeretterjesztési idény előkészítése sokoldalubb és alaposabb volt, mint bármikor ezelőtt, az ismeretterjesztés tartalmának javítására, színvonalának emelésére a hallgatók rétegződése szerint a társulat szervei többi között kidolgozták a munkás-, a termelőszövetkezeti-, az ifjúsági, valamint a nők akadémiaja előadássorozataira javasolt témákat, célunk az ismeretterjesztés valamennyi formájában ugyanaz: segíteni a dolgozók szakmai, általános és világnézeti műveltségének növelését.

az ismeretterjesztés további fejlődésének irányáról szólva, a társulat főtitkára utalt néhány érdekes jelenségre, az ismeretterjesztés grafikonja - az előadások számszerűségét tekintve - meredeken emelkedő irányú: például az idei év első felében csaknem kétszerannyi előadást tartottak, mint az egész 1958-ik évben, s az idén fél év alatt 2,3 millió volt a hallgatói létszám, hasonló mértékben növekszik az igény a jelenleg legfontosabb munkaterületen, a falusi ismeretterjesztésben is - mondotta dr. nagy László, az előzetes jelentések szerint a nagyobb községekben és mezővárosokban - a várt 200-300 helyett - 525 tsz-akadémiát, 81 állami gazdasági és gépállomási akadémiát, 221 nők akadémiaját, 276 ifjúsági akadémiát - tehát összesen több mint 1.100 akadémiai jellegű tanfolyamot, előadássorozatot - szerveztek, a tavalyihoz képest megkétszereződik a munkásakadémiák száma is, ebben az oktatási évben nyolcszáz indul.

- mindezek örvendetes tények - mondotta dr. nagy László - mégis bonckés alá kell vennünk nagy népszerűségnek örvendő akadémiaikat, megvizsgálni továbbfejlesztésük lehetőségeit, formáit.

/folyt.köv./

- 1 -

60
12/2